ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 22.12.2021
COM(2021) 565 final

2021/0434 (CNS)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ

{SEC(2021) 565 final} - {SWD(2021) 577 final} - {SWD(2021) 578 final} - {SWD(2021) 579 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Στις 18 Μαΐου 2021 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με τη φορολογία των επιχειρήσεων για τον 21ο αιώνα[1], με σκοπό την προώθηση ενός ισχυρού, αποδοτικού και δίκαιου συστήματος φορολογίας των επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην ανακοίνωση παρουσιάζεται ένα μακροπρόθεσμο και ένα βραχυπρόθεσμο όραμα που θα βοηθήσει την Ευρώπη να ανακάμψει από την πανδημία COVID-19 και θα συμβάλει στην εξασφάλιση επαρκών δημόσιων εσόδων κατά τα επόμενα έτη. Στόχος είναι η δημιουργία ενός δίκαιου και σταθερού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, το οποίο μπορεί να ενισχύσει τη βιώσιμη ανάπτυξη με άφθονες θέσεις εργασίας στην Ένωση. Η παρούσα πρόταση αποτελεί μία από τις βραχυπρόθεσμες, στοχευμένες πρωτοβουλίες που εξαγγέλθηκαν στην ανακοίνωση ως μέσο για τη βελτίωση του ισχύοντος φορολογικού συστήματος με έμφαση στη διασφάλιση δίκαιης και αποτελεσματικής φορολόγησης.

Μολονότι έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στον τομέα αυτόν κατά τα τελευταία έτη, ιδίως με την έκδοση της οδηγίας κατά της φοροαποφυγής (στο εξής: οδηγία ATAD)[2] και την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας για τη διοικητική συνεργασία (στο εξής: οδηγία DAC)[3], οι νομικές οντότητες που δεν έχουν ελάχιστη υπόσταση και οικονομική δραστηριότητα εξακολουθούν να ενέχουν τον κίνδυνο χρησιμοποίησης για αθέμιτους φορολογικούς σκοπούς, όπως η φοροδιαφυγή και η φοροαποφυγή, όπως επιβεβαιώνεται από πρόσφατες μαζικές αποκαλύψεις στα μέσα ενημέρωσης[4]. Παρότι μπορεί να υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για τη χρησιμοποίηση των εν λόγω οντοτήτων, είναι αναγκαίο να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση καταστάσεων στις οποίες οι φορολογούμενοι αποφεύγουν τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει της φορολογικής νομοθεσίας ή ενεργούν κατά του πραγματικού σκοπού της φορολογικής νομοθεσίας με την κατάχρηση επιχειρήσεων που δεν ασκούν καμία πραγματική οικονομική δραστηριότητα. Το αποτέλεσμα των καταστάσεων αυτών είναι η μείωση των συνολικών φορολογικών υποχρεώσεων των φορολογουμένων. Το αποτέλεσμα αυτό συνεπάγεται τη μετατόπιση της φορολογικής επιβάρυνσης σε βάρος των έντιμων φορολογουμένων και στρεβλώνει τις επιχειρηματικές αποφάσεις στην εσωτερική αγορά. Εάν η κατάσταση αυτή δεν αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά, δημιουργεί ένα περιβάλλον αθέμιτου φορολογικού ανταγωνισμού και αθέμιτης κατανομής των φορολογικών επιβαρύνσεων. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις οι οποίες θεωρείται ότι έχουν φορολογική κατοικία και είναι επιλέξιμες να λάβουν πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας σε κράτος μέλος.

Δεδομένου ότι η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στην καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής, οι οποίες επηρεάζουν άμεσα τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, θεσπίζονται κανόνες κατά της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής σε συγκεκριμένο τομέα. Η οδηγία ανταποκρίνεται στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για ανάληψη δράσης από την ΕΕ με σκοπό την αντιμετώπιση της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για

---

1 COM(2021) 251 final.

2 Οδηγία (ΕΕ) 2016/1164 του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2016, για τη θέσπιση κανόνων κατά πρακτικών φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (ΕΕ L 193 της 19.7.2016, σ. 1).

3 Οδηγία 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και με την κατάργηση της οδηγίας 77/799/ΕΟΚ (ΕΕ L 64 της 11.3.2011, σ. 1).

4 Βλ. για παράδειγμα, την έρευνα «OpenLux» και, πιο πρόσφατα, τα έγγραφα «Pandora Papers».

φορολογικούς σκοπούς και, γενικότερα, στο αίτημα διαφόρων κρατών μελών, επιχειρήσεων και της κοινωνίας των πολιτών για την υιοθέτηση ισχυρότερης και συνεκτικότερης ενωσιακής προσέγγισης κατά της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα οδηγία αποτελεί μέρος της κεντρικής στρατηγικής της ΕΕ για την άμεση φορολογία των εταιρειών, με στόχο να διασφαλιστεί ότι όλοι καταβάλλουν το μερίδιο που τους αναλογεί. Η Επιτροπή έχει επιδείξει συνέπεια όσον αφορά την επιδίωξη πολιτικών για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής κατά την τελευταία δεκαετία.

Ειδικότερα, και εν είδει παραδείγματος, το 2012 η Επιτροπή δημοσίευσε σύσταση σχετικά με τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό, με την οποία συνέστησε στα κράτη μέλη τη λήψη ειδικών μέτρων κατά της διπλής μη φορολόγησης και των τεχνητών ρυθμίσεων για φορολογικούς σκοπούς. Το 2016 εκδόθηκε η οδηγία κατά της φοροαποφυγής (οδηγία ATAD) για τη διασφάλιση της συντονισμένης εφαρμογής στα κράτη μέλη βασικών μέτρων κατά της φοροαποφυγής, τα οποία απορρέουν από τις διεθνείς δράσεις του σχεδίου για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μετατόπιση των κερδών. Παράλληλα, η οδηγία για τη διοικητική συνεργασία (οδηγία DAC) έχει αναθεωρηθεί και έχει επεκταθεί επανειλημμένα από την έκδοσή της το 2011, ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη και μεγάλης κλίμακας ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών σε ολόκληρη την ΕΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις φορολογικές αποφάσεις (tax rulings) και την υποχρεωτική υποβολή στοιχείων σχετικά με τις ρυθμίσεις από τους φορολογικούς ενδιαμέσους. Από διεθνή άποψη, ο ενωσιακός κατάλογος μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας έχει δρομολογηθεί από το 2017, μεταξύ άλλων, για την προστασία των φορολογικών βάσεων των κρατών μελών από επιζήμιες φορολογικές πρακτικές τρίτων χωρών.

Ωστόσο, τα υφιστάμενα φορολογικά νομοθετήματα σε επίπεδο ΕΕ δεν περιέχουν ρητές διατάξεις που να αφορούν ειδικά εικονικές οντότητες, δηλαδή οντότητες οι οποίες δεν ασκούν καμία πραγματική οικονομική δραστηριότητα, ακόμη και αν υποτίθεται ότι ασκούν δραστηριότητα αυτού του είδους, και οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά για σκοπούς φοροαποφυγής ή φοροδιαφυγής. Ο κίνδυνος που μπορεί να ενέχουν οι εν λόγω οντότητες για την ενιαία αγορά και ειδικότερα για τις φορολογικές βάσεις των κρατών μελών έχει αναδειχθεί από πρόσφατα σκάνδαλα που σχετίζονται με τη φορολογία.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης (πιθανές μελλοντικές πρωτοβουλίες σχετικές με τον τομέα πολιτικής)**

Η παρούσα οδηγία αποτελεί συνέχεια της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τη φορολογία των επιχειρήσεων για τον 21ο αιώνα με στόχο ένα ισχυρό, αποδοτικό και δίκαιο σύστημα φορολογίας των επιχειρήσεων στην ΕΕ και αντικατοπτρίζει μία από τις πρωτοβουλίες πολιτικής που προβλέπονται στην εν λόγω ανακοίνωση. Υπό αυτή την έννοια, συμπληρώνει ορισμένες άλλες πρωτοβουλίες πολιτικής που προωθούνται παράλληλα από την Επιτροπή, σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Στις πρωτοβουλίες αυτές περιλαμβάνεται πρόταση οδηγίας για την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των πολυεθνικών ομίλων στην Ένωση. Η παρούσα οδηγία, η οποία αποσκοπεί στην αποθάρρυνση της χρησιμοποίησης εικονικών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση για φορολογικούς σκοπούς, έχει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής από την οδηγία για παγκόσμιο ελάχιστο επίπεδο φορολογίας, δεδομένου ότι περιλαμβάνει όλες τις οντότητες και τα νομικά μορφώματα που έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ένωση, χωρίς όριο βάσει εσόδων. Από την άλλη πλευρά, το νομικό πλαίσιο για το ελάχιστο επίπεδο φορολόγησης ισχύει μόνο για τους ομίλους πολυεθνικών επιχειρήσεων (ΠΕ) και τους εγχώριους ομίλους μεγάλης κλίμακας με συνδυασμένα έσοδα άνω των 750 εκατ. EUR. Οι

όμιλοι αυτοί εμπίπτουν επίσης στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι δύο πρωτοβουλίες έχουν διαφορετικούς σκοπούς.

Το νομικό πλαίσιο για το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας αφορά αποκλειστικά τον συντελεστή, δηλαδή το επίπεδο της φορολογίας. Δεν άπτεται των δυνητικών επιζήμιων χαρακτηριστικών της φορολογικής βάσης ούτε αφορά το ζήτημα σχετικά με το αν μια οντότητα διαθέτει επαρκή υπόσταση για την άσκηση της δραστηριότητας την οποία υποτίθεται ότι ασκεί. Είναι γεγονός ότι η εφαρμογή των κανόνων για το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας μπορεί σταδιακά να αποθαρρύνει, έως κάποιον βαθμό, τη δημιουργία εικονικών οντοτήτων. Ωστόσο, είναι ακόμη άγνωστο το αποτέλεσμα την εφαρμογής των κανόνων αυτών, το οποίο δεν μπορεί να διασφαλιστεί στο παρόν στάδιο.

Επιπλέον, η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας των ομίλων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας θα δημιουργούσε συνθήκες άνισης μεταχείρισης έναντι των «εικονικών» οντοτήτων που ανήκουν σε ομίλους μικρότερου μεγέθους οι οποίοι δεν καλύπτουν το όριο των 750 εκατ. EUR. Ειδικότερα, θα επρόκειτο κυρίως για μεγάλους ομίλους ΠΕ που θα απαλλάσσονταν από τις απαιτήσεις διαφάνειας και τις φορολογικές συνέπειες που απορρέουν από την παρούσα οδηγία.

Οι πρόσθετες εξαγγελθείσες πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν προτάσεις οι οποίες επιβάλλουν σε όλες τις οντότητες της ΕΕ την υποχρέωση δημοσίευσης του πραγματικού φορολογικού συντελεστή τους σε ετήσια βάση και αντιμετωπίζουν την φορολογική μεροληψία υπέρ της χρηματοδότησης με δανειακά κεφάλαια, θέτοντας τη χρηματοδότηση από ίδια κεφάλαια στην ενιαία αγορά σε ισότιμη βάση με τη χρηματοδότηση με δανειακά κεφάλαια. Επιπλέον, η παρούσα οδηγία είναι συνεπής και συμπληρωματική προς τις πολιτικές της Ένωσης όσον αφορά τη διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομοθεσία σχετικά με την άμεση φορολογία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 115 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ (ΣΛΕΕ). Το άρθρο αυτό ορίζει ότι τα νομικά μέτρα προσέγγισης δυνάμει του εν λόγω άρθρου περιβάλλονται τον νομικό τύπο της οδηγίας.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η παρούσα πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας. Η φύση του αντικειμένου απαιτεί την ανάληψη κοινής πρωτοβουλίας σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά.

Οι κανόνες της παρούσας οδηγίας αποσκοπούν στην καταπολέμηση διασυνοριακών πρακτικών φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής και στην παροχή ενός κοινού πλαισίου που πρέπει να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών με συντονισμένο τρόπο. Οι στόχοι αυτοί δεν μπορούν να επιτευχθούν με ικανοποιητικό τρόπο μέσω της ανάληψης μεμονωμένης δράσης από κάθε κράτος μέλος χωριστά.

Η χρησιμοποίηση νομικών οντοτήτων και μορφωμάτων που δεν διαθέτουν ελάχιστη υπόσταση για σκοπούς φοροαποφυγής ή φοροδιαφυγής δεν περιορίζεται συνήθως στο έδαφος ενός μόνο κράτους μέλους. Βασικό χαρακτηριστικό των σχετικών σχημάτων αποτελεί το γεγονός ότι περιλαμβάνουν τα φορολογικά συστήματα περισσότερων του ενός κρατών μελών κάθε φορά. Κατά συνέπεια, θα μπορούσαν να επηρεαστούν περισσότερα κράτη μέλη από ένα σχήμα που θα περιλάμβανε τη χρησιμοποίηση εικονικής οντότητας η οποία είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος.

Από την επανεξέταση των κανόνων των κρατών μελών για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής προκύπτουν ενδείξεις κατακερματισμού. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν αναπτύξει στοχοθετημένους κανόνες ή πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων κριτηρίων σχετικά με την υπόσταση, για την καταπολέμηση καταχρηστικών πρακτικών από εικονικές οντότητες στον τομέα της φορολογίας. Ωστόσο, τα περισσότερα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν στοχοθετημένους κανόνες, αλλά μπορούν να βασίζονται σε γενικούς κανόνες κατά της κατάχρησης, τους οποίους τείνουν να εφαρμόζουν βάσει κατά περίπτωση εξέτασης. Ακόμη και μεταξύ των λίγων κρατών μελών που έχουν αναπτύξει στοχοθετημένους κανόνες σε εθνικό επίπεδο, οι κανόνες διαφέρουν σημαντικά και αντικατοπτρίζουν περισσότερο εθνικά φορολογικά συστήματα και προτεραιότητες, αντί να στοχεύουν στη διάσταση της εσωτερικής αγοράς.

Ο υφιστάμενος κατακερματισμός θα μπορούσε να αναπαραχθεί και ενδεχομένως να επιδεινωθεί, αν τα κράτη μέλη αναλάμβαναν δράση σε μεμονωμένη βάση. Η υιοθέτηση μιας τέτοιας προσέγγισης θα διαιώνιζε τις υφιστάμενες ανεπάρκειες και στρεβλώσεις στην αλληλεπίδραση διαφορετικών μέτρων. Εάν ο στόχος είναι η υιοθέτηση λειτουργικών λύσεων για την εσωτερική αγορά στο σύνολό της και η βελτίωση της (εσωτερικής και εξωτερικής) ανθεκτικότητάς της έναντι πρακτικών φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής που επηρεάζουν ή μπορούν να επηρεάσουν εξίσου όλα τα κράτη μέλη, η κατάλληλη μελλοντική πορεία συνεπάγεται την ανάληψη συντονισμένης πρωτοβουλίας σε επίπεδο ΕΕ.

Επιπλέον, η ανάληψη ενωσιακής πρωτοβουλίας θα προσδώσει προστιθέμενη αξία σε σύγκριση με ό,τι μπορεί να επιτευχθεί μέσω μιας πληθώρας δράσεων που θα αναλαμβάνονταν σε εθνικό επίπεδο. Δεδομένου ότι οι προβλεπόμενοι κανόνες έχουν διασυνοριακή διάσταση και ότι οι εικονικές οντότητες χρησιμοποιούνται συνήθως για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης διαφορετικού κράτους μέλους από εκείνο στο οποίο βρίσκεται η εικονική οντότητα, είναι επιτακτική η ανάγκη οι προτάσεις να εξισορροπούν αποκλίνοντα συμφέροντα εντός της εσωτερικής αγοράς και να λαμβάνουν υπόψη την πλήρη εικόνα, ώστε να προσδιοριστούν κοινοί στόχοι και κοινές λύσεις, Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνον εάν η νομοθεσία είναι σχεδιασμένη σε κεντρικό επίπεδο. Επιπλέον, η υιοθέτηση κοινής προσέγγισης έναντι των εικονικών οντοτήτων θα διασφαλίσει την ασφάλεια δικαίου και θα μειώσει το κόστος συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εντός της ΕΕ.

Επομένως, μια τέτοια προσέγγιση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Αναλογικότητα**

Τα προβλεπόμενα μέτρα δεν υπερβαίνουν το ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο προστασίας για την εσωτερική αγορά. Ως εκ τούτου, η οδηγία δεν προβλέπει πλήρη εναρμόνιση, αλλά μόνο ένα ελάχιστο επίπεδο προστασίας για τα φορολογικά συστήματα των κρατών μελών.

Ειδικότερα, η οδηγία θεσπίζει ένα κριτήριο το οποίο διευκολύνει τα κράτη μέλη να εντοπίζουν πρόδηλες περιπτώσεις κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς με συντονισμένο τρόπο σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι εθνικοί κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη μεταφορά της ενωσιακής νομοθεσίας στο εθνικό δίκαιο, εξακολουθούν να ισχύουν για τον προσδιορισμό εικονικών οντοτήτων που δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Η εφαρμογή αυτών των τελευταίων εθνικών κανόνων αναμένεται επίσης να διευκολυνθεί με τη θέσπιση των μέτρων της παρούσας οδηγίας, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη θα έχουν πρόσβαση σε νέες πληροφορίες σχετικά με τις εικονικές οντότητες. Επιπλέον, η οδηγία καθορίζει τις συνέπειες για τις εικονικές οντότητες, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις συμφωνίες και τις συμβάσεις που ισχύουν μεταξύ των

κρατών μελών και τρίτων χωρών για την εξάλειψη της διπλής φορολογίας εισοδήματος και, κατά περίπτωση, κεφαλαίου.

Με τον τρόπο αυτόν, η οδηγία εξασφαλίζει τον απαραίτητο βαθμό συντονισμού εντός της Ένωσης για τους σκοπούς της υλοποίησης των στόχων της. Στο πλαίσιο αυτό, η πρόταση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων της και, ως εκ τούτου, είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η πρόταση αφορά οδηγία, που είναι το μόνο διαθέσιμο μέσο σύμφωνα με τη νομική βάση του άρθρου 115 της ΣΛΕΕ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Η υφιστάμενη νομοθεσία για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής δεν περιλαμβάνει μέτρα που στοχεύουν επιχειρήσεις οι οποίες δεν διαθέτουν ελάχιστη υπόσταση για φορολογικούς σκοπούς. Επομένως, η αξιολόγηση είναι άνευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Στις 4 Ιουνίου 2021 η ΓΔ TAXUD άρχισε δημόσια διαβούλευση σχετικά με την πιθανή ανάληψη πρωτοβουλίας για την καταπολέμηση της χρησιμοποίησης εικονικών οντοτήτων και μορφωμάτων για φορολογικούς σκοπούς. Περιείχε 32 ερωτήσεις που αποσκοπούσαν, μεταξύ άλλων, στην οριοθέτηση του προβλήματος και των κύριων αιτίων του, καθώς και στον προσδιορισμό της κατάλληλης μορφής ενωσιακής δράσης και των βασικών χαρακτηριστικών των εικονικών οντοτήτων που ενέχουν κίνδυνο κατάχρησης για φορολογικούς σκοπούς. Η διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις 27 Αυγούστου 2021, με συνολικό αριθμό 50 απαντήσεων.

Όλοι όσοι απάντησαν αναγνωρίζουν το γεγονός ότι, παρά τα πρόσφατα μέτρα της ΕΕ κατά της φοροαποφυγής, το πρόβλημα της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής εξακολουθεί να υφίσταται, μεταξύ άλλων μέσω της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων. Μολονότι ορισμένοι από όσους απάντησαν επικροτούν τα νέα στοχοθετημένα μέτρα για την καταπολέμηση της κατάχρησης στον τομέα της φορολογίας, κάποιοι άλλοι θεωρούν ότι είναι ενδεχομένως πρόωρα.

Όσοι απάντησαν επισημαίνουν τη χαμηλή ικανότητα των φορολογικών διοικήσεων των κρατών μελών και την ανεπαρκή διοικητική συνεργασία ως κύριους παράγοντες του προβλήματος.

Όσον αφορά τα κοινά χαρακτηριστικά των εικονικών οντοτήτων που ενέχουν κίνδυνο καταχρηστικών πρακτικών για φορολογικούς σκοπούς, είναι ευρέως αποδεκτό ότι η απουσία τραπεζικού λογαριασμού στο όνομά τους είναι ένα από αυτά και αποτελεί ενδεικτικό στοιχείο. Υπάρχει επίσης ευρεία σύγκλιση απόψεων ότι ένα άλλο κοινό χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι τα διοικητικά στελέχη, στην πλειονότητά τους, δεν κατοικούν στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένη η οντότητα. Ωστόσο, οι απόψεις αποκλίνουν ως προς τη σημασία άλλων παραγόντων, όπως ο αριθμός των εργαζομένων.

Επιπλέον, όσοι απάντησαν συμφωνούν ότι οι εικονικές οντότητες που ενέχουν κίνδυνο κατάχρησης είναι πιθανότερο να εντοπιστούν μεταξύ εκείνων που επιδίδονται στη

δραστηριότητα κατοχής και διαχείρισης μετοχικού κεφαλαίου ή διανοητικής ιδιοκτησίας ή σε δραστηριότητες χρηματοδότησης και χρηματοδοτικής μίσθωσης. Μολονότι όσοι απάντησαν θεωρούν ότι μια εικονική οντότητα που είναι επιρρεπής στην καταχρηστική χρήση μπορεί να συσταθεί με οποιαδήποτε νομική μορφή, φαίνεται να εκτιμούν ότι τα καταπιστεύματα ενέχουν ελαφρώς υψηλότερο κίνδυνο. Το ζήτημα σχετικά με το αν η οντότητα είναι επιχείρηση μικρού ή μεσαίου μεγέθους (ΜΜΕ) δεν προκύπτει ως σχετικό χαρακτηριστικό που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.

Συγκεκριμένα, 33 απαντήσαντες, ιδίως επιχειρηματικές και επαγγελματικές ενώσεις, διατύπωσαν εκτενείς παρατηρήσεις, οι οποίες βαίνουν πέραν των ερωτήσεων της διαβούλευσης. Σημαντικό ποσοστό των εν λόγω απαντησάντων, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους απαντήσαντες, εκφράζει την ανησυχία ότι η νέα νομοθεσία της ΕΕ που στοχεύει στη φοροαποφυγή και τη φοροδιαφυγή μέσω της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων ενδέχεται να μην είναι επίκαιρη, μεταξύ άλλων υπό το πρίσμα των διεθνών συζητήσεων σχετικά με την παγκόσμια ελάχιστη πραγματική φορολόγηση.

Επιπλέον, οι εν λόγω απαντήσαντες τονίζουν ότι ο ορισμός της εικονικής οντότητας είναι ιδιαίτερα δύσκολος και ότι η αξιολόγηση της έλλειψης υπόστασης εξαρτάται από τα γεγονότα και τις περιστάσεις της εκάστοτε οντότητας. Στο πλαίσιο αυτό, τονίζουν ότι οι φορολογούμενοι θα πρέπει να έχουν πραγματικό δικαίωμα να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία για τις ειδικές περιστάσεις τους. Είναι χρήσιμο το γεγονός ότι οι εν λόγω απαντήσαντες παρείχαν επίσης συγκεκριμένα παραδείγματα δομών που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δεν έχουν υπόσταση, ότι πρόκειται δηλαδή για εικονικές οντότητες, αλλά έχουν δημιουργηθεί για βάσιμους εμπορικούς λόγους και όχι για την αποκόμιση φορολογικών πλεονεκτημάτων.

Επιπλέον της δημόσιας διαβούλευσης, πραγματοποιήθηκαν στοχευμένες διαβουλεύσεις με εθνικούς εμπειρογνώμονες σε θέματα άμεσης φορολογίας. Στις 22 Ιουνίου 2021 πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση της ομάδας εργασίας IV σχετικά με φορολογικά ζητήματα και ακολούθησαν διμερείς διαβουλεύσεις. Συνολικά, τα κράτη μέλη εξέφρασαν την υποστήριξή τους για την ανάληψη νέας πρωτοβουλίας της ΕΕ, η οποία θα στοχεύει στην κατάχρηση εικονικών οντοτήτων προς αποκόμιση φορολογικών πλεονεκτημάτων. Τα κράτη μέλη εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τον καθορισμό κοινών κανόνων σχετικά με την κατάχρηση εικονικών οντοτήτων, σε συνδυασμό με ένα πλαίσιο διοικητικής συνεργασίας. Τα κράτη μέλη τάχθηκαν επίσης υπέρ ενός ευρέος πεδίου εφαρμογής των νέων μέτρων και τόνισαν ότι θα πρέπει να καλύπτονται εξίσου και οι ΜΜΕ. Μεταξύ των διαθέσιμων επιλογών πολιτικής, τα κράτη μέλη εξέφρασαν την υποστήριξή τους για την ανάληψη κανονιστικής δράσης.

Κατά τη διαμόρφωση της πρότασής της, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα αποτελέσματα της διαβούλευσης. Ειδικότερα, μεταξύ των διαφόρων επιλογών πολιτικής, η Επιτροπή αποφάσισε να υποβάλει πρόταση για την ανάληψη κανονιστικής και δεσμευτικής δράσης, δηλαδή για οδηγία βάσει του άρθρου 115 της ΣΛΕΕ. Επιπλέον, στην προτεινόμενη οδηγία γίνεται διάκριση των οντοτήτων που ενέχουν τον κίνδυνο να συνιστούν εικονικές οντότητες και να αποτελούν αντικείμενο κατάχρησης προς αποκόμιση φορολογικών πλεονεκτημάτων με βάση ένα σύνολο κοινών χαρακτηριστικών που παρουσιάζουν οι εν λόγω οντότητες. Ωστόσο, συγκεκριμένες εικονικές οντότητες διαχωρίζονται εκ των προτέρων, διότι χρησιμοποιούνται συνήθως για βάσιμους εμπορικούς λόγους. Κατά τον σχεδιασμό των διακριτικών κριτηρίων που θα διαχωρίζουν τις οντότητες που ενέχουν κίνδυνο, καθώς και κατά τον καθορισμό των περιπτώσεων που θα πρέπει να εξαιρούνται επειδή δεν παρουσιάζουν κινδύνους φοροαποφυγής ή φοροδιαφυγής, η Επιτροπή βασίστηκε στις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών. Οι ΜΜΕ δεν εξαιρούνται από την πρόταση, δεδομένου ότι είναι ευρέως αποδεκτό ότι ενέχουν πράγματι σχετικούς κινδύνους. Ως αναγνώριση του γεγονότος ότι η υπόσταση αποτελεί εντέλει ζήτημα πραγματικών περιστατικών και περιστάσεων, η

οδηγία περιλαμβάνει έναν μηχανισμό, ο οποίος παρέχει στους φορολογουμένους τη δυνατότητα αμφισβήτησης του αποτελέσματος του σχετικού κριτηρίου, μεταξύ άλλων με την παροχή αποδεικτικών στοιχείων για τα εμπορικά, μη φορολογικά κίνητρα στα οποία στηρίζεται η εκάστοτε δομή. Στο ίδιο πνεύμα, οι δομές που δεν έχουν δημιουργηθεί με κύριο σκοπό την αποκόμιση φορολογικού πλεονεκτήματος μπορούν να κάνουν χρήση ενός μηχανισμού για την υποβολή αίτησης εκ των προτέρων απαλλαγής.

Όσον αφορά την ερώτηση σχετικά με το αν τα μέτρα που στοχεύουν στην κατάχρηση εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς θα ήταν επίκαιρα ή πρόωρα, η Επιτροπή εκτιμά ότι υπάρχει πράγματι σαφής ανάγκη για τη λήψη των εν λόγω μέτρων. Είναι σαφές ότι η ανάγκη λήψης των μέτρων αυτών προκύπτει στον απόηχο των συνεχιζόμενων σκανδάλων που αφορούν την κατάχρηση εικονικών οντοτήτων παγκοσμίως και ειδικότερα στην ενιαία αγορά. Η μελλοντική εφαρμογή των κανόνων για την παγκόσμια ελάχιστη πραγματική φορολόγηση δεν θα αντιμετωπίσει πλήρως το πρόβλημα των εικονικών εταιρειών-βιτρινών, δεδομένου ότι οι εν λόγω κανόνες θα εφαρμόζονται μόνο σε πολυεθνικές εταιρείες που καλύπτουν το όριο των 750 εκατ. EUR, αφήνοντας συνεπώς όλες τις εταιρείες κάτω από το όριο αυτό εκτός του πεδίου εφαρμογής. Στο ίδιο πνεύμα, η Επιτροπή εκτιμά ότι η σημασία της προστασίας των φορολογητέων βάσεων των κρατών μελών είναι ακόμη μεγαλύτερη για τη διασφάλιση μιας βιώσιμης οικονομίας υπό τις εξαιρετικές περιστάσεις που έχουν επιβληθεί λόγω της υγειονομικής κρίσης.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Κατά τον προσδιορισμό κατάλληλων μέτρων για την καταπολέμηση της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς, η Επιτροπή βασίστηκε σε μια εκτενή μελέτη που εκπονήθηκε από το Διεθνές Γραφείο Φορολογικής Τεκμηρίωσης (IBFD). Η μελέτη υποβλήθηκε στην Επιτροπή στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης. Καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα υφιστάμενα μέτρα της ΕΕ κατά της φοροαποφυγής δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση των φορολογικών ζητημάτων γύρω από τις εικονικές εταιρείες και ότι είναι ευπρόσδεκτη η ανάληψη συντονισμένης δράσης για την προώθηση της διασυνοριακής συνέπειας όσον αφορά τη φορολογική μεταχείριση που πρέπει να επιφυλάσσεται στα εικονικά μορφώματα. Παρατηρεί επίσης ότι οι κανόνες των κρατών μελών που στοχεύουν ειδικά στα εικονικά μορφώματα παρουσιάζουν σχετικά λίγα κοινά σημεία. Επιπλέον, η Επιτροπή βασίστηκε σε μελέτη σχετικά με τις εικονικές εταιρείες, η οποία εκπονήθηκε από εξωτερικό ανάδοχο και ανατέθηκε ανεξάρτητα από την παρούσα πρωτοβουλία.

Η Επιτροπή βασίστηκε στα αποτελέσματα των εν λόγω μελετών για τον ορισμό των ειδικών χαρακτηριστικών βάσει των οποίων θα πρέπει να διακρίνονται οι οντότητες που ενέχουν σαφή κίνδυνο να είναι εικονικές και να χρησιμοποιούνται καταχρηστικά για την αποκόμιση φορολογικών πλεονεκτημάτων.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Για την προετοιμασία της παρούσας πρωτοβουλίας διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων.

Στις 22 Οκτωβρίου 2021 η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε θετική γνώμη με επιφυλάξεις όσον αφορά την υποβληθείσα εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την παρούσα πρόταση, συμπεριλαμβανομένων διαφόρων προτάσεων βελτίωσης[5]. Η έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων αναθεωρήθηκε περαιτέρω προς αυτή την κατεύθυνση, όπως διευκρινίζεται κατωτέρω.

[5] [Υπηρεσία Εκδόσεων: να εισαχθούν σύνδεσμοι προς το δελτίο συνοπτικών πληροφοριών και τη θετική γνώμη της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου μετά τη δημοσίευσή τους.]

Στην εκτίμηση των επιπτώσεων εξετάζονται τέσσερις επιλογές επιπλέον του βασικού σεναρίου, δηλαδή της μη ανάληψης δράσης. Η επιλογή 1 ήταν η επιδίωξη της ανάληψης μη δεσμευτικής δράσης με την επέκταση της εντολής ενός υφιστάμενου μέσου αξιολόγησης από ομοτίμους, του κώδικα δεοντολογίας (φορολογία των επιχειρήσεων). Εναλλακτικά, στην εκτίμηση των επιπτώσεων εξετάστηκε η δυνατότητα της Επιτροπής να εκδώσει σύσταση προς τα κράτη μέλη. Ωστόσο, οι μη δεσμευτικές πράξεις μπορεί να αναμένεται να έχουν περιορισμένο αντίκτυπο στην επίλυση του προβλήματος της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς, δεδομένου ότι πρόκειται για διασυνοριακό ζήτημα που απαιτεί συνεκτική προσέγγιση σε ολόκληρη την ΕΕ, η οποία δεν μπορεί να διασφαλιστεί μέσω μη δεσμευτικών νομοθετικών διατάξεων.

Οι επιλογές 2, 3 και 4 είναι κανονιστικές και προβλέπουν ένα σύνολο κανόνων που θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή σε όλα τα κράτη μέλη. Διαφοροποιούνται ως προς τον βαθμό στον οποίο επιδιώκεται συντονισμός. Η επιλογή 2 προέβλεπε τον συντονισμό των κριτηρίων και των διαδικασιών για τον προσδιορισμό των εικονικών οντοτήτων καθώς και τον συντονισμό της μεταχείρισής τους. Η επιλογή 3 περιλαμβάνει, επιπλέον της επιλογής 2, μηχανισμό αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών. Η επιλογή 4 προσθέτει στην επιλογή 3 πρόβλεψη κυρώσεων κατά των μη συμμορφούμενων οντοτήτων.

Οι διάφορες επιλογές αποτέλεσαν αντικείμενο σύγκρισης με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: α) αποτελεσματικότητα όσον αφορά τη μείωση της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων, β) φορολογικά οφέλη για τα δημόσια οικονομικά, γ) κόστος συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις, δ) κόστος συμμόρφωσης για τις φορολογικές διοικήσεις, ε) έμμεσες επιπτώσεις στην ενιαία αγορά, στ) έμμεσες επιπτώσεις στον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων, ζ) έμμεσες επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ, η) έμμεσες επιπτώσεις — κοινωνικές επιπτώσεις και θ) συνοχή. Από τη σύγκριση προέκυψε ότι, παρά το κόστος τους, οι επιλογές 2, 3 και 4 αναμένεται να είναι αποτελεσματικές όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της παρούσας πρωτοβουλίας. Μεταξύ των επιλογών αυτών, η επιλογή 4 φαίνεται να έχει τις καλύτερες επιδόσεις. Ειδικότερα, αναμένεται να είναι η επιλογή που διασφαλίζει το υψηλότερο επίπεδο συμμόρφωσης από τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής, ενώ συνάδει ταυτόχρονα και με το τρέχον θεματολόγιο της ΕΕ για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής και αξιοποιεί τα υφιστάμενα συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών.

Οικονομικές επιπτώσεις

Η εκτίμηση των οικονομικών επιπτώσεων υπόκειτο σε περιορισμούς δεδομένων, διότι η πρωτοβουλία αφορά ένα είδος οντότητας για το οποίο υπάρχει σοβαρή έλλειψη στοιχείων και δεν υπάρχει κοινώς αποδεκτός ορισμός.

Οφέλη

Ωστόσο, η προτιμώμενη επιλογή (επιλογή 4) αναμένεται να έχει θετικό οικονομικό αντίκτυπο. Ως κύριο άμεσο όφελος, αναμένεται ότι θα αυξηθεί η είσπραξη φορολογικών εσόδων με τη μείωση της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων στην ΕΕ. Ακόμη και μια μικρή μείωση της τρέχουσας εκτιμώμενης απώλειας φορολογικών εσόδων (η οποία εκτιμάται σε περίπου 20 δισ. EUR στην ΕΕ) θα αντιστοιχεί σε σημαντικούς πρόσθετους δημόσιους πόρους. Η επιλογή 4 είναι η πλέον αποτελεσματική διότι το αποτέλεσμα του προσδιορισμού της ύπαρξης εικονικής οντότητας ενισχύεται από τις επιπτώσεις: την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και το κοινό σύστημα κυρώσεων σε επίπεδο ΕΕ. Ορισμένα πρόσθετα άμεσα οφέλη θα μπορούσαν να προκύψουν από τις κανονιστικές επιβαρύνσεις λόγω των κυρώσεων. Η πρωτοβουλία θα αποφέρει επίσης σημαντικά έμμεσα οφέλη. Χάρη στη δράση αυτή, θα συγκεντρωθούν πολύτιμες πληροφορίες για την καλύτερη κατανόηση του φαινομένου των εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς. Θα

σηματοδοτήσει επίσης τη δέσμευση της ΕΕ να θέσει τέλος στη φοροαποφυγή και τη φοροδιαφυγή εντός των συνόρων της, ενθαρρύνοντας τη φορολογική συμμόρφωση.

Δαπάνες

Οι κυριότερες δαπάνες που συνδέονται με την επιλεγείσα επιλογή είναι η αύξηση του κόστους συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις και τις φορολογικές διοικήσεις. Το κόστος φορολογικής συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις αναμένεται να αυξηθεί σε περιορισμένο βαθμό. Συνολικά, το κόστος θα πρέπει να είναι σχετικά περιορισμένο, διότι ο αριθμός των εταιρειών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας πρωτοβουλίας αναμένεται να είναι μικρός (λιγότερο από το 0,3 % του συνολικού αριθμού των εταιρειών της ΕΕ), και τα πρόσθετα στοιχεία που πρέπει να υποβάλλουν οι εταιρείες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής θα πρέπει να είναι εύκολο να ανακτηθούν και σχετικά απλό να παρασχεθούν. Το κόστος αναμένεται επίσης να αυξηθεί ελαφρώς και για τις φορολογικές διοικήσεις. Οι φορολογικές διοικήσεις θα πρέπει να διευρύνουν τις ικανότητές τους ώστε να μπορούν να διαχειρίζονται τις πληροφορίες στις οποίες θα έχουν πρόσβαση, να εφαρμόζουν τα συστήματα που υποστηρίζουν την ανταλλαγή πληροφοριών και να επιβάλλουν τις προτεινόμενες κυρώσεις. Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί, από τον σχεδιασμό της, στην επίτευξη ικανοποιητικής ισορροπίας μεταξύ των θετικών επιπτώσεων και της πρόσθετης επιβάρυνσης. Υπάρχουν κίνδυνοι όσον αφορά την ικανότητα των κρατών μελών να αντεπεξέλθουν στις νέες αρμοδιότητες, για παράδειγμα σε σχέση με τη διαχείριση των φορολογικών αποφάσεων.

Εφαρμογή των κυριότερων αλλαγών

Η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε θετική γνώμη με επιφυλάξεις όσον αφορά την εκτίμηση των επιπτώσεων. Ειδικότερα, η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου επισήμανε ότι η εκτίμηση των επιπτώσεων δεν είναι σαφής ως προς τους λόγους για τους οποίους η φοροαποφυγή και η φοροδιαφυγή θα πρέπει να αντιμετωπιστούν από κοινού και ως προς το στοιχείο που διακρίνει τις σύννομες εικονικές οντότητες από εκείνες που χρησιμοποιούνται καταχρηστικά για φορολογικούς σκοπούς. Η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου επισήμανε επίσης ότι η εκτίμηση των επιπτώσεων δεν παρέχει επαρκή επισκόπηση των πιθανών εναλλακτικών και/ή συμπληρωματικών μέτρων, πέραν της θέσπισης ενωσιακής νομοθεσίας. Επιπλέον, η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου επισήμανε ότι η εκτίμηση των επιπτώσεων θα πρέπει να βελτιωθεί σε ό,τι αφορά τις ποσοτικές εκτιμήσεις, ιδίως σε σχέση με το κόστος συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις, και θα πρέπει να αποτυπώνει καλύτερα τις διαφορετικές απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών στην κύρια ανάλυση. Στο παράρτημα Ι της εκτίμησης των επιπτώσεων επεξηγείται ο τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι επιφυλάξεις της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου. Αρκετά μέρη της εκτίμησης των επιπτώσεων αναθεωρήθηκαν και προστέθηκαν νέα μέρη προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ανησυχίες που εκφράστηκαν από την επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου. Πρώτον, προστέθηκε ένα νέο τμήμα προκειμένου να επεξηγηθεί, με τη χρήση και παραδειγμάτων, ο τρόπος με τον οποίο οι εικονικές οντότητες μπορούν να εξυπηρετούν πρακτικές τόσο φοροαποφυγής όσο και φοροδιαφυγής με παρόμοιους τρόπους και, ως εκ τούτου, υπάρχει δυνατότητα να αντιμετωπιστούν από κοινού. Επιπλέον, η εκτίμηση των επιπτώσεων αναθεωρήθηκε προκειμένου να αποσαφηνιστεί ότι η διάκριση μεταξύ σύννομων και μη σύννομων εικονικών επιχειρήσεων αφορά τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται και όχι τον τρόπο με τον οποίο διαρθρώνονται. Δεύτερον, η εκτίμηση των επιπτώσεων επεκτάθηκε ώστε να αντικατοπτρίζει λεπτομερώς τις διάφορες εναλλακτικές λύσεις που εξετάστηκαν σε πρώιμο στάδιο για την καταπολέμηση της προβληματικής χρήσης εικονικών οντοτήτων στον τομέα της φορολογίας. Στο πλαίσιο αυτό, διευκρινίστηκε ο λόγος για τον οποίο δεν προωθήθηκε η επιλογή της ρύθμισης των παρόχων υπηρεσιών καταπιστευτικής διαχείρισης και εταιρικών υπηρεσιών, ως αυτοτελές ή συμπληρωματικό μέτρο. Αναλύθηκαν επίσης περαιτέρω οι λόγοι

για τους οποίους η θέσπιση απαιτήσεων υπόστασης θεωρήθηκε η κατάλληλη επιλογή για τον επιδιωκόμενο σκοπό. Τρίτον, η εκτίμηση των επιπτώσεων αναθεωρήθηκε ώστε να συμπεριληφθούν περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το εκτιμώμενο κόστος συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις και τις διοικήσεις, και ιδίως λεπτομέρειες σχετικά με το σκεπτικό στο οποίο βασίζονται οι εκτιμήσεις, πρόσθετα επιχειρήματα και νέα αποδεικτικά στοιχεία. Επιπλέον, διάφορα τμήματα του κύριου μέρους της εκτίμησης των επιπτώσεων αναθεωρήθηκαν, ώστε να συμπεριληφθούν σχετικές παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών, οι οποίες συγκεντρώθηκαν μέσω διαδικασιών δημόσιων και ειδικών διαβουλεύσεων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Βλ. νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η παρούσα πρόταση, αφού εκδοθεί ως οδηγία, θα πρέπει να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών έως τις 30 Ιουνίου 2023 και να τεθεί σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2024. Για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της αξιολόγησης της εφαρμογής της οδηγίας, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή, σε ετήσια βάση, τις σχετικές πληροφορίες ανά φορολογικό έτος, συμπεριλαμβανομένου καταλόγου στατιστικών στοιχείων. Οι σχετικές πληροφορίες καθορίζονται στο άρθρο 12 της οδηγίας.

Ανά πενταετία, η οποία θα αρχίσει να υπολογίζεται από [την 1η Ιανουαρίου 2024], η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Τα αποτελέσματα της παρούσας πρότασης θα συμπεριληφθούν στην έκθεση αξιολόγησης προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο που θα εκδοθεί έως [την 1η Ιανουαρίου 2029].

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η οδηγία είναι ιδιαίτερα περιεκτική και αποσκοπεί στην κάλυψη όλων των επιχειρήσεων που μπορεί να θεωρηθεί ότι έχουν φορολογική κατοικία σε ένα κράτος μέλος, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή τους. Στο πνεύμα αυτό, καλύπτει επίσης νομικά μορφώματα, όπως προσωπικές εταιρείες, που θεωρείται ότι έχουν τη φορολογική κατοικία τους σε ένα κράτος μέλος.

Η οδηγία στοχεύει ένα ειδικό σχήμα που χρησιμοποιείται για σκοπούς φοροαποφυγής ή φοροδιαφυγής. Το εν λόγω σχήμα αφορά τη σύσταση επιχειρήσεων εντός της Ένωσης οι οποίες υποτίθεται ότι ασκούν οικονομική δραστηριότητα, αλλά στην πραγματικότητα δεν ασκούν καμία οικονομική δραστηριότητα. Αντιθέτως, ο λόγος για τον οποίο έχουν συσταθεί είναι η εξασφάλιση ορισμένων φορολογικών πλεονεκτημάτων για τον πραγματικό δικαιούχο τους ή για τον όμιλο στον οποίο ανήκουν, στο σύνολό του. Για παράδειγμα, μια επιχείρηση χρηματοπιστωτικών συμμετοχών μπορεί να εισπράττει όλες τις πληρωμές από τις χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες επιχειρήσεων σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΕ, εκμεταλλευόμενη τις απαλλαγές από την παρακράτηση φόρου βάσει της οδηγίας για τους τόκους και τα δικαιώματα[6], και στη συνέχεια να μεταφέρει το εισόδημα αυτό σε συνδεδεμένη

[6] Οδηγία 2003/49/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2003, για την καθιέρωση κοινού συστήματος φορολόγησης των τόκων και των δικαιωμάτων που καταβάλλονται μεταξύ συνδεδεμένων εταιρειών διαφορετικών κρατών μελών (ΕΕ L 157 της 26.6.2003, σ. 49).

επιχείρηση σε περιοχή δικαιοδοσίας τρίτης χώρας με χαμηλή φορολογία, εκμεταλλευόμενη ευνοϊκές φορολογικές συμβάσεις ή ακόμη και την εθνική φορολογική νομοθεσία συγκεκριμένου κράτους μέλους. Για την αντιμετώπιση του σχήματος αυτού, η παρούσα οδηγία θεσπίζει κριτήριο το οποίο θα διευκολύνει τα κράτη μέλη να προσδιορίζουν επιχειρήσεις που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, αλλά δεν διαθέτουν ελάχιστη υπόσταση και χρησιμοποιούνται καταχρηστικά με σκοπό την αποκόμιση φορολογικών πλεονεκτημάτων. Το κριτήριο αυτό μπορεί να αναφέρεται κοινώς ως «κριτήριο υπόστασης». Επιπλέον, η οδηγία προβλέπει φορολογικές συνέπειες για τις επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ελάχιστη υπόσταση (εικονικές επιχειρήσεις). Προβλέπει επίσης την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών καθώς και τη δυνατότητα υποβολής αιτήματος από ένα κράτος μέλος σε άλλο για τη διενέργεια φορολογικών ελέγχων σε ευρύτερο όμιλο επιχειρήσεων που θεωρείται ότι ενέχουν κίνδυνο (δεδομένου ότι πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις), αλλά δεν παρουσιάζουν απαραιτήτως έλλειψη υπόστασης για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Ο ορισμός της κατάλληλης φορολογικής μεταχείρισης και η ανταλλαγή πληροφοριών θα πρέπει να αποθαρρύνουν το στοχευόμενο σχήμα με την εξουδετέρωση τυχόν φορολογικών πλεονεκτημάτων που αποκομίζονται ή μπορούν να αποκομιστούν.

Βάσει των ανωτέρω, η οδηγία διαρθρώνεται κατά τρόπον ώστε να αντικατοπτρίζει ουσιαστικά τη λογική ακολουθία κάθε σταδίου του προαναφερόμενου κριτηρίου υπόστασης. Υπάρχουν 7 στάδια: επιχειρήσεις που θα πρέπει να υποβάλλουν στοιχεία (λόγω διαπίστωσης ότι «ενέχουν κίνδυνο»)· υποβολή στοιχείων· δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση υποβολής στοιχείων λόγω έλλειψης φορολογικών κινήτρων· τεκμήριο έλλειψης ελάχιστης υπόστασης· δυνατότητα ανατροπής του τεκμηρίου· φορολογικές συνέπειες· αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών μέσω της διάθεσης στοιχείων σε κεντρικό ευρετήριο, καθώς και δυνατότητα υποβολής αιτήματος για τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου.

Επιχειρήσεις που θα πρέπει να υποβάλλουν στοιχεία

Το πρώτο στάδιο διακρίνει τα διάφορα είδη επιχειρήσεων στις επιχειρήσεις που ενέχουν κίνδυνο λόγω έλλειψης υπόστασης και μπορούν να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά για φορολογικούς σκοπούς έναντι των επιχειρήσεων που ενέχουν χαμηλό κίνδυνο. Οι περιπτώσεις κινδύνου είναι εκείνες που παρουσιάζουν ταυτόχρονα ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία εντοπίζονται συνήθως σε επιχειρήσεις που στερούνται υπόστασης. Τα κριτήρια αυτά αναφέρονται κοινώς ως «πύλη». Περιπτώσεις χαμηλού κινδύνου είναι εκείνες που δεν παρουσιάζουν κανένα από τα κριτήρια αυτά ή παρουσιάζουν μόνο μερικά από αυτά, δηλαδή οι περιπτώσεις που δεν πληρούν το κριτήριο των πυλών.

Σκοπός των σχετικών κριτηρίων που διαμορφώνουν τις πύλες είναι να διακρίνουν ως επιχειρήσεις που ενέχουν κίνδυνο τις επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν φαινομενικά διασυνοριακές δραστηριότητες που είναι γεωγραφικά κινητές και οι οποίες βασίζονται, επιπλέον, σε άλλες επιχειρήσεις για τη διοίκησή τους, ιδίως σε επαγγελματίες τρίτους παρόχους υπηρεσιών ή ισοδύναμους φορείς.

Οι περιπτώσεις χαμηλού κινδύνου που δεν πληρούν το κριτήριο της πύλης είναι άνευ σημασίας για τους σκοπούς της οδηγίας. Ως εκ τούτου, οι πόροι μπορούν να επικεντρωθούν στις περιπτώσεις υψηλότερου κινδύνου, δηλαδή σε εκείνες που παρουσιάζουν όλα τα σχετικά χαρακτηριστικά και, κατά συνέπεια, πληρούν το κριτήριο της πύλης.

Για λόγους φορολογικής ασφάλειας, οι επιχειρήσεις που ασκούν ορισμένες δραστηριότητες διαχωρίζονται ρητώς και, επομένως, θεωρούνται εξαρχής χαμηλού κινδύνου και άνευ σημασίας για τους σκοπούς της οδηγίας. Σε αυτές περιλαμβάνονται επιχειρήσεις που είτε δεν θα πληρούσαν το κριτήριο της πύλης είτε —σε περίπτωση που το πληρούν— θα θεωρούνταν άνευ σημασίας για τους σκοπούς της οδηγίας σε επόμενο στάδιο του κριτηρίου. Οι

επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής οποιουδήποτε από τους μηχανισμούς διαχωρισμού δεν χρειάζεται να εξετάζουν αν πληρούν ή όχι το κριτήριο της πύλης.

Υποβολή στοιχείων

Μόνο οι επιχειρήσεις που θεωρείται ότι ενέχουν κίνδυνο στο πρώτο στάδιο προχωρούν στο δεύτερο στάδιο, το οποίο αποτελεί τον πυρήνα του κριτηρίου υπόστασης αυτού καθαυτό. Λόγω του γεγονότος ότι οι επιχειρήσεις αυτές ενέχουν κίνδυνο, καλούνται να υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με την υπόστασή τους στη φορολογική τους δήλωση.

Η υποβολή στοιχείων σχετικά με την υπόσταση σημαίνει την παροχή συγκεκριμένων πληροφοριών, οι οποίες συνήθως προκύπτουν ήδη από τη φορολογική δήλωση της επιχείρησης, κατά τρόπο που διευκολύνει την αξιολόγηση της δραστηριότητας που ασκεί η επιχείρηση. Δίνεται έμφαση σε ειδικές περιστάσεις που συντρέχουν συνήθως σε μια επιχείρηση η οποία ασκεί ουσιαστική οικονομική δραστηριότητα.

Θεωρούνται σημαντικά τρία στοιχεία: πρώτον, οι χώροι που είναι διαθέσιμοι για την αποκλειστική χρήση της επιχείρησης· δεύτερον, τουλάχιστον ένας ενεργός τραπεζικός λογαριασμός στο όνομα της επιχείρησης στην Ένωση· και, τρίτον, τουλάχιστον ένα διοικητικό στέλεχος που έχει την κατοικία του κοντά στην επιχείρηση και ασχολείται ειδικά με τις δραστηριότητές της ή, εναλλακτικά, επαρκής αριθμός των εργαζομένων της επιχείρησης που απασχολούνται στις βασικές της δραστηριότητες παραγωγής εισοδήματος και έχουν την κατοικία τους κοντά στην επιχείρηση. Η ειδική ενασχόληση ενός διοικητικού στελέχους με τις δραστηριότητες της επιχείρησης μπορεί να αποδεικνύεται με τα επαγγελματικά του προσόντα, τα οποία θα πρέπει να είναι τέτοιου είδους ώστε το διοικητικό στέλεχος να έχει τη δυνατότητα να διαδραματίζει ενεργό ρόλο στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, τις τυπικές αρμοδιότητες που του έχουν ανατεθεί και την πραγματική συμμετοχή του στην καθημερινή διαχείριση της επιχείρησης. Σε περίπτωση που κανένα διοικητικό στέλεχος με τα απαιτούμενα προσόντα δεν έχει την κατοικία του κοντά στην επιχείρηση, θα αναμένεται ότι η επιχείρηση διαθέτει επαρκείς δεσμούς με το κράτος μέλος της δηλωθείσας φορολογικής κατοικίας, εάν η πλειονότητα των εργαζομένων της που ασκούν καθημερινά καθήκοντα έχουν τη φορολογική κατοικία τους κοντά στο εν λόγω κράτος μέλος. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων θα πρέπει επίσης να διεξάγεται στο κράτος μέλος της επιχείρησης. Αυτά τα συγκεκριμένα στοιχεία έχουν επιλεγεί με βάση το διεθνές πρότυπο σχετικά με την ουσιαστική οικονομική δραστηριότητα για φορολογικούς σκοπούς.

Δεν πρέπει να λησμονείται ότι τα στοιχεία αυτά καθορίζονται σε σχέση με επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν διασυνοριακές δραστηριότητες που είναι γεωγραφικά κινητές και οι οποίες δεν διαθέτουν ίδιους πόρους για τη διοίκησή τους.

Επιπλέον, η υποβολή στοιχείων πρέπει να συνοδεύεται από ικανοποιητικά αποδεικτικά έγγραφα, τα οποία θα πρέπει επίσης να επισυνάπτονται στη φορολογική δήλωση, εάν δεν συμπεριλαμβάνονται ήδη σε αυτήν. Σκοπός των απαιτούμενων αποδεικτικών στοιχείων είναι να εξασφαλίζεται στις φορολογικές διοικήσεις η δυνατότητα να εξακριβώνουν άμεσα αν οι υποβαλλόμενες πληροφορίες είναι αληθείς καθώς και η δυνατότητα να διαμορφώνουν μια γενική εικόνα της κατάστασης της επιχείρησης, ώστε να εξετάζουν αν πρέπει να κινήσουν διαδικασία φορολογικού ελέγχου.

Τεκμήριο έλλειψης ελάχιστης υπόστασης και καταχρηστικών φορολογικών πρακτικών

Το τρίτο στάδιο του κριτηρίου προβλέπει τη δέουσα αξιολόγηση των πληροφοριών που υπέβαλε η επιχείρηση στο δεύτερο στάδιο όσον αφορά την υπόσταση. Καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αξιολογείται το αποτέλεσμα της υποβολής στοιχείων, δηλαδή η δήλωση της επιχείρησης ότι διαθέτει ή δεν διαθέτει τα σχετικά στοιχεία, τουλάχιστον εκ πρώτης όψεως.

Για επιχείρηση η οποία αποτελεί περίπτωση κινδύνου —διότι πληροί το κριτήριο της πύλης— και από την υποβολή στοιχείων της οποίας προκύπτει επίσης η διαπίστωση ότι δεν διαθέτει τουλάχιστον ένα από τα σχετικά στοιχεία της υπόστασης, θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι είναι «εικονική» για τους σκοπούς της οδηγίας, δηλαδή ότι στερείται υπόστασης και χρησιμοποιείται καταχρηστικά για φορολογικούς σκοπούς.

Για επιχείρηση η οποία αποτελεί περίπτωση κινδύνου, αλλά από την υποβολή στοιχείων της οποίας προκύπτει ότι διαθέτει όλα τα σχετικά στοιχεία της υπόστασης, θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι δεν είναι «εικονική» για τους σκοπούς της οδηγίας. Ωστόσο, το τεκμήριο αυτό δεν αποκλείει το ενδεχόμενο οι φορολογικές αρχές να εξακολουθούν να κρίνουν ότι η εν λόγω επιχείρηση:

- είναι εικονική για τους σκοπούς της οδηγίας, διότι τα προσκομιζόμενα αποδεικτικά έγγραφα δεν επιβεβαιώνουν τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν· ή
- είναι εικονική ή στερείται ουσιαστικής οικονομικής δραστηριότητας σύμφωνα με εθνικούς κανόνες πλην της παρούσας οδηγίας, λαμβανομένων υπόψη των αποδεικτικών εγγράφων που προσκομίζονται και/ή πρόσθετων στοιχείων· ή
- δεν είναι ο πραγματικός δικαιούχος οποιασδήποτε ροής εσόδων που της καταβάλλεται.

Ανατροπή του τεκμηρίου

Το τέταρτο στάδιο αφορά το δικαίωμα της επιχείρησης για την οποία τεκμαίρεται ότι είναι εικονική και χρησιμοποιείται καταχρηστικά για φορολογικούς σκοπούς —για τους σκοπούς της οδηγίας— να αποδείξει το αντίθετο, δηλαδή να αποδείξει ότι διαθέτει υπόσταση ή ότι, σε κάθε περίπτωση, δεν χρησιμοποιείται καταχρηστικά για φορολογικούς σκοπούς. Η ευκαιρία αυτή είναι πολύ σημαντική διότι το κριτήριο της υπόστασης βασίζεται σε δείκτες και, ως εκ τούτου, ενδέχεται να μην αποτυπώνει τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις της εκάστοτε μεμονωμένης περίπτωσης. Επομένως, οι φορολογούμενοι θα έχουν πραγματικό δικαίωμα να προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι δεν αποτελούν εικονική επιχείρηση κατά την έννοια της οδηγίας.

Για να διεκδικήσουν ανατροπή του τεκμηρίου της εικονικής επιχείρησης, οι φορολογούμενοι θα πρέπει να προσκομίζουν απτά αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες που ασκούν και τον τρόπο με τον οποίο τις ασκούν. Τα προσκομιζόμενα αποδεικτικά στοιχεία αναμένεται να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τους εμπορικούς (δηλαδή μη φορολογικούς) λόγους για τη σύσταση και τη διατήρηση της επιχείρησης, η οποία δεν χρειάζεται να διαθέτει δικούς της χώρους και/ή τραπεζικό λογαριασμό στο όνομά της και/ή διοίκηση ή εργαζομένους ειδικά για τον σκοπό αυτόν. Αναμένεται επίσης να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τους πόρους που χρησιμοποιεί η εν λόγω επιχείρηση για την πραγματική άσκηση της δραστηριότητάς της. Αναμένεται επίσης να περιλαμβάνουν πληροφορίες οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα επαλήθευσης των δεσμών μεταξύ της επιχείρησης και του κράτους μέλους στο οποίο ισχυρίζεται ότι έχει τη φορολογική κατοικία της, δηλαδή τη δυνατότητα επαλήθευσης ότι λαμβάνονται εκεί οι βασικές αποφάσεις σχετικά με τις δραστηριότητες της επιχείρησης που παράγουν αξία.

Παρότι οι ανωτέρω πληροφορίες είναι απολύτως αναγκαίες και απαιτείται να προσκομίζονται από την επιχείρηση που επιδιώκει την ανατροπή του τεκμηρίου, η επιχείρηση είναι ελεύθερη να προσκομίζει πρόσθετες πληροφορίες για την τεκμηρίωση της υπόθεσής της. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να αξιολογούνται στη συνέχεια από τη φορολογική διοίκηση του κράτους στο οποίο η επιχείρηση έχει τη φορολογική κατοικία της. Εάν η φορολογική αρχή πειστεί ότι η επιχείρηση ανατρέπει το τεκμήριο ότι αποτελεί εικονική επιχείρηση για τους σκοπούς της οδηγίας, θα πρέπει να μπορεί να πιστοποιήσει το αποτέλεσμα της

διαδικασίας ανατροπής του τεκμηρίου για το σχετικό φορολογικό έτος. Δεδομένου ότι η διαδικασία ανατροπής του τεκμηρίου είναι πιθανό να δημιουργήσει επιβάρυνση τόσο για την επιχείρηση όσο και για τη φορολογική διοίκηση, οδηγώντας παράλληλα στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ελάχιστη υπόσταση για φορολογικούς σκοπούς, θα είναι δυνατή η παράταση της ισχύος της ανατροπής του τεκμηρίου για άλλα πέντε έτη (δηλαδή για συνολικά έξι έτη κατ' ανώτατο όριο), μετά την παρέλευση του σχετικού φορολογικού έτους, υπό την προϋπόθεση ότι οι νομικές και πραγματικές περιστάσεις που τεκμηριώνονται από την επιχείρηση δεν μεταβάλλονται. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, η επιχείρηση θα πρέπει να ανανεώσει τη διαδικασία ανατροπής του τεκμηρίου, εάν επιθυμεί να το πράξει.

Απαλλαγή λόγω έλλειψης φορολογικών κινήτρων

Επιχείρηση η οποία ενδέχεται να πληροί το κριτήριο της πύλης και/ή δεν πληροί την ελάχιστη υπόσταση θα μπορούσε να χρησιμοποιείται για πραγματικές επιχειρηματικές δραστηριότητες, χωρίς να δημιουργείται φορολογικό όφελος για την ίδια, τον όμιλο εταιρειών στον οποίο ανήκει ή για τον τελικό πραγματικό δικαιούχο. Η εν λόγω επιχείρηση θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να το αποδείξει, ανά πάσα στιγμή, και να ζητήσει απαλλαγή από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα οδηγία.

Για την διεκδίκηση της εν λόγω απαλλαγής, η επιχείρηση αναμένεται να προσκομίσει στοιχεία τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα σύγκρισης της φορολογικής υποχρέωσης της δομής ή του ομίλου στον οποίο ανήκει, με και χωρίς την παρεμβολή της. Η διαδικασία αυτή είναι παρόμοια με τη διαδικασία που συνιστάται να εφαρμόζεται για την αξιολόγηση οποιουδήποτε είδους καθεστώτων επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού (σύσταση της Επιτροπής, της 6ης Δεκεμβρίου 2012, σχετικά με τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό[7]).

Όπως και στην περίπτωση της ανατροπής του τεκμηρίου, η φορολογική διοίκηση του τόπου της δηλωθείσας φορολογικής κατοικίας της επιχείρησης μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι η πλέον κατάλληλη για την αξιολόγηση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η επιχείρηση. Εάν η φορολογική αρχή πειστεί ότι η παρεμβολή συγκεκριμένης επιχείρησης εντός του ομίλου δεν επηρεάζει τη φορολογική υποχρέωση του ομίλου, θα πρέπει να μπορεί να πιστοποιήσει ότι η επιχείρηση δεν παρουσιάζει τον κίνδυνο να διαπιστωθεί ότι είναι «εικονική» βάσει της παρούσας οδηγίας για κάποιο φορολογικό έτος. Δεδομένου ότι η διαδικασία απαλλαγής θα μπορούσε να δημιουργήσει επιβάρυνση τόσο για την επιχείρηση όσο και για τη φορολογική διοίκηση, οδηγώντας παράλληλα στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει κανένας σκοπός φοροαποφυγής ή φοροδιαφυγής, θα είναι δυνατή η παράταση της ισχύος της απαλλαγής για άλλα πέντε έτη (δηλαδή για συνολικά έξι έτη κατ' ανώτατο όριο), υπό την προϋπόθεση ότι οι νομικές και πραγματικές περιστάσεις που τεκμηριώνονται από την επιχείρηση δεν μεταβάλλονται. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, η επιχείρηση θα πρέπει να επαναλάβει τη διαδικασία αίτησης απαλλαγής, εάν επιθυμεί να εξακολουθήσει να απαλλάσσεται και μπορεί να τεκμηριώσει ότι διατηρεί το δικαίωμα να το πράξει.

Συνέπειες

Από τη στιγμή που τεκμαίρεται ότι μια επιχείρηση είναι εικονική για τους σκοπούς της οδηγίας, και δεν προβαίνει σε ανατροπή του εν λόγω τεκμηρίου, θα πρέπει να υπάρξουν φορολογικές συνέπειες. Οι συνέπειες αυτές θα πρέπει να είναι αναλογικές και να έχουν ως στόχο την εξουδετέρωση των φορολογικών επιπτώσεών της, δηλαδή την απόρριψη τυχόν φορολογικών πλεονεκτημάτων που έχουν αποκτηθεί ή θα μπορούσαν να αποκτηθούν μέσω της επιχείρησης σύμφωνα με τις συμφωνίες ή τις συμβάσεις που ισχύουν στο κράτος μέλος

[7] ΕΕ L 338 της 12.12.2012, σ. 41.

της επιχείρησης ή τις σχετικές οδηγίες της ΕΕ, και ιδίως τις οδηγίες 2011/96/ΕΕ του Συμβουλίου σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες διαφορετικών κρατών μελών και 2003/49/ΕΚ για την καθιέρωση κοινού συστήματος φορολόγησης των τόκων και των δικαιωμάτων που καταβάλλονται μεταξύ συνδεδεμένων εταιρειών διαφορετικών κρατών μελών. Τα πλεονεκτήματα αυτά δεν θα επιτρέπονταν στην πράξη εάν οι σχετικές συμφωνίες, συμβάσεις και ενωσιακές οδηγίες δεν λαμβάνονταν υπόψη σε σχέση με την επιχείρηση για την οποία διαπιστώθηκε ότι δεν διαθέτει ελάχιστη υπόσταση και δεν απέδειξε το αντίθετο.

Δεδομένου ότι για την αποκόμιση των εν λόγω πλεονεκτημάτων, μια επιχείρηση πρέπει συνήθως να παρέχει πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας προκειμένου να διευκολυνθεί η διεξαγωγή αποτελεσματικής διαδικασίας, το κράτος μέλος της φορολογικής κατοικίας της εικονικής επιχείρησης είτε δεν θα εκδίδει καν πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας είτε θα εκδίδει πιστοποιητικό με σχετική προειδοποίηση, δηλαδή θα περιλαμβάνει ρητή δήλωση για την αποτροπή της χρησιμοποίησής του για τους σκοπούς της αποκόμισης των ανωτέρω πλεονεκτημάτων. Η μη έκδοση πιστοποιητικού φορολογικής κατοικίας ή η έκδοση ειδικού πιστοποιητικού, το οποίο περιλαμβάνει την προειδοποίηση που περιγράφεται ανωτέρω, δεν κωλύει την εφαρμογή των εθνικών κανόνων του κράτους μέλους στο οποίο η εικονική επιχείρηση έχει τη φορολογική κατοικία της όσον αφορά τυχόν φορολογικές υποχρεώσεις που συνδέονται με την εικονική επιχείρηση. Θα χρησιμεύει μόνο ως διοικητική πρακτική για την ενημέρωση της χώρας της φορολογικής πηγής ότι δεν θα πρέπει να χορηγεί τα οφέλη της φορολογικής της σύμβασης με το κράτος μέλος της εικονικής επιχείρησης (ή των εφαρμοστέων οδηγιών της ΕΕ) σε πληρωμές που καταβάλλονται στην εικονική επιχείρηση.

Εάν δεν επιτρέπεται η χορήγηση φορολογικών πλεονεκτημάτων στην επιχείρηση, θα πρέπει να προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο θα πρέπει να φορολογούνται πράγματι οι εισοδηματικές ροές από και προς την επιχείρηση, καθώς και τυχόν περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην επιχείρηση. Ειδικότερα, θα πρέπει να προσδιορίζεται η δικαιοδοσία που θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να φορολογεί τις εν λόγω εισοδηματικές ροές και/ή τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία. Ο προσδιορισμός αυτός δεν θα πρέπει να επηρεάζει κανέναν φόρο που ενδέχεται να επιβάλλεται στο επίπεδο της εικονικής επιχείρησης αυτής καθαυτήν· κατά συνέπεια, το κράτος μέλος της εικονικής επιχείρησης θα εξακολουθεί να έχει την ελευθερία να θεωρεί ότι η εικονική επιχείρηση έχει τη φορολογική κατοικία της στο έδαφός του και να επιβάλλει φόρο επί των ροών του σχετικού εισοδήματος και/ή των περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο.

Η κατανομή των φορολογικών δικαιωμάτων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις δικαιοδοσίες που ενδέχεται να επηρεάζονται από συναλλαγές που αφορούν την εικονική επιχείρηση. Οι εν λόγω δικαιοδοσίες, εξαιρουμένης της δικαιοδοσίας του κράτους μέλους της εικονικής επιχείρησης, είναι οι εξής:

i) στην περίπτωση εισοδηματικών ροών: αφενός, η δικαιοδοσία της φορολογικής πηγής ή η δικαιοδοσία στην οποία βρίσκεται ο πληρωτής του εισοδήματος και, αφετέρου, η δικαιοδοσία του τελικού προορισμού της ροής, δηλαδή η δικαιοδοσία του μετόχου της επιχείρησης·

ii) στην περίπτωση ακίνητων περιουσιακών στοιχείων: αφενός, η δικαιοδοσία της φορολογικής πηγής ή η δικαιοδοσία στην οποία βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία και, αφετέρου, η δικαιοδοσία στην οποία κατοικεί ο κάτοχος, δηλαδή η δικαιοδοσία του μετόχου της επιχείρησης·

iii) στην περίπτωση πολύτιμων κινητών περιουσιακών στοιχείων, όπως συλλογές έργων τέχνης, θαλαμηγοί κ.λπ.: η δικαιοδοσία του κατόχου, δηλαδή του μετόχου της επιχείρησης.

Η κατανομή των φορολογικών δικαιωμάτων επηρεάζει κατ' ανάγκη μόνο τα κράτη μέλη τα οποία δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία, δηλαδή δεν επηρεάζει και δεν μπορεί να επηρεάζει τρίτες χώρες. Ωστόσο, είναι όντως πιθανό να ανακύψουν καταστάσεις στις οποίες εμπλέκονται τρίτες χώρες, π.χ. όταν εισόδημα από τρίτη χώρα διοχετεύεται στην εικονική επιχείρηση ή όταν ο μέτοχος ή οι μέτοχοι της εικονικής επιχείρησης βρίσκονται σε τρίτη χώρα ή όταν η εικονική επιχείρηση κατέχει περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται σε τρίτη χώρα. Στις περιπτώσεις αυτές, οι συμφωνίες για την αποφυγή της διπλής φορολογίας μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας θα πρέπει να τηρούνται δεόντως όσον αφορά την κατανομή των φορολογικών δικαιωμάτων. Ελλείψει συμφωνιών αυτού του είδους, το εμπλεκόμενο κράτος μέλος θα εφαρμόζει τις διατάξεις του εθνικού του δικαίου.

Αναλυτικά, μπορούν να προβλεφθούν τέσσερα σενάρια:

(1) Δικαιοδοσία φορολογικής πηγής τρίτης χώρας του πληρωτή — δικαιοδοσία εικονικής επιχείρησης της ΕΕ — δικαιοδοσία μετόχου/-ων της ΕΕ

Στην περίπτωση αυτή, η δικαιοδοσία της φορολογικής πηγής δεν δεσμεύεται από την οδηγία, ενώ οι δικαιοδοσίες της εικονικής επιχείρησης και του μετόχου εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της.

- Φορολογική πηγή / πληρωτής τρίτης χώρας: μπορεί να επιβάλλει εγχώριο φόρο επί της πληρωμής που καταβάλλεται στο εξωτερικό ή μπορεί να αποφασίσει να εφαρμόσει την ισχύουσα σύμβαση με τη δικαιοδοσία του μετόχου της ΕΕ.
- Εικονική επιχείρηση της ΕΕ: θα εξακολουθήσει να έχει τη φορολογική κατοικία της στο αντίστοιχο κράτος μέλος και θα πρέπει να εκπληρώνει τις σχετικές υποχρεώσεις που απορρέουν από το εθνικό δίκαιο, μεταξύ άλλων με την υποβολή των στοιχείων της πληρωμής που έχει εισπράξει· μπορεί να έχει τη δυνατότητα να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον φόρο που επιβλήθηκε επί της πληρωμής.
- Μέτοχος/-οι της ΕΕ: περιλαμβάνει την πληρωμή που έχει εισπράξει η εικονική επιχείρηση στο φορολογητέο εισόδημά του, σύμφωνα με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου, και μπορεί να έχει τη δυνατότητα να διεκδικεί φορολογικές ελαφρύνσεις για οποιονδήποτε φόρο έχει καταβληθεί στην πηγή, σύμφωνα με την ισχύουσα σύμβαση με τη δικαιοδοσία της φορολογικής πηγής τρίτης χώρας. Θα λαμβάνει επίσης υπόψη και θα αφαιρεί οποιονδήποτε φόρο έχει καταβληθεί από την εικονική επιχείρηση.

(2) Δικαιοδοσία φορολογικής πηγής πληρωτή της ΕΕ — δικαιοδοσία εικονικής επιχείρησης της ΕΕ — δικαιοδοσία μετόχου/-ων της ΕΕ

Στην περίπτωση αυτή, όλες οι δικαιοδοσίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και, ως εκ τούτου, δεσμεύονται από αυτήν.

- Φορολογική πηγή / πληρωτής της ΕΕ: δεν θα έχει δικαίωμα φορολόγησης της πληρωμής, αλλά μπορεί να επιβάλλει εγχώριο φόρο επί της πληρωμής στο εξωτερικό στον βαθμό που δεν μπορεί να προσδιορίσει αν ο μέτοχος ή οι μέτοχοι της επιχείρησης βρίσκονται στην ΕΕ.
- Εικονική επιχείρηση της ΕΕ: θα εξακολουθήσει να έχει τη φορολογική κατοικία της στο αντίστοιχο κράτος μέλος και θα πρέπει να εκπληρώνει τις σχετικές υποχρεώσεις που απορρέουν από το εθνικό δίκαιο, μεταξύ άλλων με την υποβολή των στοιχείων της πληρωμής που έχει εισπράξει· μπορεί να έχει τη δυνατότητα να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον φόρο που επιβλήθηκε επί της πληρωμής.

- Μέτοχος/-οι της ΕΕ: θα περιλαμβάνει την πληρωμή που έχει εισπράξει η εικονική επιχείρηση στο φορολογητέο εισόδημά του, σύμφωνα με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου, και μπορεί να έχει τη δυνατότητα να διεκδικεί φορολογικές ελαφρύνσεις για οποιονδήποτε φόρο έχει καταβληθεί στην πηγή, μεταξύ άλλων δυνάμει των οδηγιών της ΕΕ. Θα λαμβάνει επίσης υπόψη και θα αφαιρεί οποιονδήποτε φόρο έχει καταβληθεί από την εικονική επιχείρηση.

(3) Δικαιοδοσία φορολογικής πηγής πληρωτή της ΕΕ — δικαιοδοσία εικονικής επιχείρησης της ΕΕ — δικαιοδοσία μετόχου/-ων τρίτης χώρας

Στην περίπτωση αυτή, μόνο οι δικαιοδοσίες της φορολογικής πηγής και της εικονικής επιχείρησης δεσμεύονται από την οδηγία, ενώ η δικαιοδοσία του μετόχου δεν δεσμεύεται από αυτήν.

- Φορολογική πηγή / πληρωτής της ΕΕ: θα φορολογεί την πληρωμή που καταβάλλεται στο εξωτερικό σύμφωνα με την ισχύουσα σύμβαση με τη δικαιοδοσία του μετόχου ή των μετόχων τρίτης χώρας ή, ελλείψει σύμβασης αυτού του είδους, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του εθνικού δικαίου.
- Εικονική επιχείρηση της ΕΕ: θα εξακολουθήσει να έχει τη φορολογική κατοικία της σε κράτος μέλος και θα πρέπει να εκπληρώνει τις σχετικές υποχρεώσεις που απορρέουν από το εθνικό δίκαιο, μεταξύ άλλων με την υποβολή των στοιχείων της πληρωμής που έχει εισπράξει· μπορεί να έχει τη δυνατότητα να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον φόρο που επιβλήθηκε επί της πληρωμής.
- Μέτοχος/-οι τρίτης χώρας: παρότι η δικαιοδοσία τρίτης χώρας του μετόχου ή των μετόχων δεν είναι υποχρεωμένη να εφαρμόζει τυχόν συνέπειες, μπορεί να της ζητηθεί να εφαρμόσει ισχύουσα φορολογική σύμβαση με το κράτος μέλος της φορολογικής πηγής για την παροχή ελάφρυνσης.

(4) Δικαιοδοσία φορολογικής πηγής τρίτης χώρας του πληρωτή — δικαιοδοσία εικονικής επιχείρησης της ΕΕ — δικαιοδοσία μετόχου/-ων τρίτης χώρας

- Φορολογική πηγή / πληρωτής τρίτης χώρας: μπορεί να επιβάλλει εγχώριο φόρο επί της πληρωμής που καταβάλλεται στο εξωτερικό ή μπορεί να αποφασίσει να επιβάλει φόρο σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική σύμβαση με τη δικαιοδοσία τρίτης χώρας του μετόχου ή των μετόχων, εάν επιθυμεί να εφαρμόσει την προσέγγιση διαφάνειας και στην εικονική οντότητα της ΕΕ.
- Εικονική επιχείρηση της ΕΕ: θα εξακολουθήσει να έχει τη φορολογική κατοικία της σε κράτος μέλος και να εκπληρώνει τις σχετικές υποχρεώσεις που απορρέουν από το εθνικό δίκαιο, μεταξύ άλλων με την υποβολή των στοιχείων της πληρωμής που έχει εισπράξει· μπορεί να έχει τη δυνατότητα να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον φόρο που επιβλήθηκε επί της πληρωμής.
- Μέτοχος/-οι τρίτης χώρας: παρότι η δικαιοδοσία τρίτης χώρας του μετόχου δεν είναι υποχρεωμένη να εφαρμόζει τυχόν συνέπειες, μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο να εφαρμόσει ισχύουσα φορολογική σύμβαση με τη δικαιοδοσία της φορολογικής πηγής για την παροχή ελάφρυνσης.

Σενάρια βάσει των οποίων οι εικονικές επιχειρήσεις έχουν την κατοικία τους εκτός της ΕΕ δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Ανταλλαγή πληροφοριών

Όλα τα κράτη μέλη θα έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις εικονικές επιχειρήσεις της ΕΕ, ανά πάσα στιγμή και χωρίς να απαιτείται προσφυγή σε αιτήματα παροχής

πληροφοριών. Για τον σκοπό αυτόν, οι πληροφορίες θα ανταλλάσσονται μεταξύ των κρατών μελών από το πρώτο στάδιο, δηλ. όταν μια επιχείρηση χαρακτηρίζεται ως επιχείρηση που ενέχει κίνδυνο για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Η ανταλλαγή θα εφαρμόζεται επίσης όταν η φορολογική διοίκηση ενός κράτους μέλους προβαίνει σε αξιολόγηση με βάση τα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις μεμονωμένων περιπτώσεων και αποφασίζει να πιστοποιήσει ότι μια συγκεκριμένη επιχείρηση έχει ανατρέψει το τεκμήριο της εικονικής επιχείρησης ή θα πρέπει να απαλλαγεί από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλίζεται ότι όλα τα κράτη μέλη είναι σε θέση να λάβουν εγκαίρως γνώση της διακριτικής ευχέρειας που ασκείται και των λόγων στους οποίους βασίζεται κάθε αξιολόγηση. Τα κράτη μέλη θα μπορούν επίσης να ζητούν από το κράτος μέλος της επιχείρησης να διενεργεί φορολογικούς ελέγχους όταν έχουν λόγους να υποπτεύονται ότι η επιχείρηση ενδέχεται να στερείται ελάχιστης υπόστασης για τους σκοπούς της οδηγίας.

Για να διασφαλιστεί ότι οι πληροφορίες είναι εγκαίρως διαθέσιμες σε όλα τα κράτη μέλη τα οποία ενδέχεται να ενδιαφέρονται για αυτές, οι πληροφορίες θα ανταλλάσσονται αυτομάτως μέσω κεντρικού ευρετηρίου με την ανάπτυξη του υφιστάμενου μηχανισμού διοικητικής συνεργασίας σε φορολογικά θέματα. Τα κράτη μέλη θα ανταλλάσσουν τις πληροφορίες στο πλαίσιο όλων των ανωτέρω σεναρίων χωρίς καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, εντός 30 ημερών από τη χρονική στιγμή κατά την οποία οι πληροφορίες αυτές τίθενται στη διάθεση της διοίκησης. Αυτό σημαίνει εντός 30 ημερών από την παραλαβή των φορολογικών δηλώσεων ή εντός 30 ημερών από την έκδοση απόφασης από τη διοίκηση με την οποία πιστοποιείται ότι μια επιχείρηση έχει ανατρέψει το τεκμήριο ή θα πρέπει να απαλλαγεί. Η αυτόματη ανταλλαγή θα πραγματοποιείται επίσης εντός 30 ημερών από την ολοκλήρωση του ελέγχου σε επιχείρηση που ενέχει κίνδυνο για τους σκοπούς της οδηγίας, εάν το αποτέλεσμα του εν λόγω ελέγχου έχει αντίκτυπο στις πληροφορίες που ανταλλάσσονται ήδη ή που θα έπρεπε να έχουν ανταλλαγεί για τη συγκεκριμένη επιχείρηση. Οι πληροφορίες που πρέπει να ανταλλάσσονται καθορίζονται στο άρθρο 13 της παρούσας οδηγίας. Η αρχή είναι ότι οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να παρέχουν σε όλα τα κράτη μέλη τη δυνατότητα να λαμβάνουν τις πληροφορίες που υποβάλλονται από τις επιχειρήσεις οι οποίες ενέχουν κίνδυνο για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Επιπλέον, όταν η διοίκηση ενός κράτους μέλους αξιολογεί την ανατροπή τεκμηρίου ή την απαλλαγή από τις υποχρεώσεις της οδηγίας, οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται θα πρέπει να παρέχουν σε άλλα κράτη μέλη τη δυνατότητα να κατανοήσουν τους λόγους αυτής της αξιολόγησης. Τα άλλα κράτη μέλη θα πρέπει πάντοτε να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν από άλλο κράτος μέλος τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου σε οποιαδήποτε επιχείρηση πληροί το κριτήριο της πύλης της παρούσας οδηγίας, σε περίπτωση που έχουν αμφιβολίες ως προς το αν διαθέτει ή όχι την απαιτούμενη ελάχιστη υπόσταση. Το κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα θα πρέπει να διενεργεί τον φορολογικό έλεγχο εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και να κοινοποιεί το αποτέλεσμα στο αιτούν κράτος μέλος. Εάν διαπιστωθεί ότι η οντότητα είναι «εικονική», η ανταλλαγή πληροφοριών θα πρέπει να είναι αυτόματη σύμφωνα με το άρθρο 13 της παρούσας οδηγίας.

Κυρώσεις

Η προτεινόμενη νομική πράξη αφήνει στα κράτη μέλη την ελευθερία να ορίσουν τις κυρώσεις που θα επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία όπως θα ενσωματωθούν στην εθνική έννομη τάξη. Οι κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Θα πρέπει να επιτευχθεί ελάχιστο επίπεδο συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών μέσω της θέσπισης ελάχιστης χρηματικής ποινής σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις στον χρηματοοικονομικό τομέα. Οι κυρώσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν διοικητική χρηματική

κύρωση ύψους τουλάχιστον 5 % του κύκλου εργασιών της επιχείρησης. Το εν λόγω ελάχιστο ποσό θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιστάσεις της συγκεκριμένης αναφέρουσας οντότητας.

2021/0434 (CNS)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 115,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[1],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[2],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η εξασφάλιση δίκαιης και αποτελεσματικής φορολογίας στην εσωτερική αγορά και η καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής εξακολουθούν να αποτελούν υψηλές πολιτικές προτεραιότητες στην Ένωση. Μολονότι κατά τα τελευταία έτη έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στον τομέα αυτόν, ιδίως με την έκδοση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1164 του Συμβουλίου[3] για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου[4] για τη διοικητική συνεργασία, απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για την καταπολέμηση ειδικά προσδιορισμένων πρακτικών φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής, οι οποίες δεν καλύπτονται πλήρως από το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της Ένωσης. Ειδικότερα, οι πολυεθνικοί όμιλοι δημιουργούν συχνά επιχειρήσεις που δεν έχουν ελάχιστη υπόσταση, με σκοπό τη μείωση της συνολικής φορολογικής τους υποχρέωσης, μεταξύ άλλων με τη μετατόπιση των κερδών από ορισμένα κράτη μέλη με υψηλή φορολογία στα οποία ασκούν οικονομική δραστηριότητα και δημιουργούν αξία για την επιχειρηματική τους δραστηριότητα. Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί ως προς την εταιρική διαφάνεια μέσω απαιτήσεων σχετικά με τις πληροφορίες για τους πραγματικούς δικαιούχους που θεσπίστηκαν με το πλαίσιο για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, οι οποίες αφορούν καταστάσεις στις οποίες οι επιχειρήσεις δημιουργούνται για να

---

[1] ΕΕ C […] της […], σ. […]. Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα.

[2] ΕΕ C […] της […], σ. […]. Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα.

[3] Οδηγία (ΕΕ) 2016/1164 του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2016, για τη θέσπιση κανόνων κατά πρακτικών φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (ΕΕ L 193 της 19.7.2016, σ. 1).

[4] Οδηγία 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και με την κατάργηση της οδηγίας 77/799/ΕΟΚ (ΕΕ L 64 της 11.3.2011, σ. 1).

αποκρύψουν την πραγματική ιδιοκτησία, είτε των ίδιων των επιχειρήσεων είτε των περιουσιακών στοιχείων που διαχειρίζονται και κατέχουν, όπως ακίνητα ή περιουσιακά στοιχεία υψηλής αξίας.

(2) Είναι γενικά γνωστό ότι επιχειρήσεις που δεν έχουν ελάχιστη υπόσταση μπορούν να συσταθούν σε κράτος μέλος με κύριο στόχο την αποκόμιση φορολογικού πλεονεκτήματος, με τη διάβρωση ιδίως της φορολογικής βάσης άλλου κράτους μέλους. Μολονότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν αναπτύξει νομοθετικό ή διοικητικό πλαίσιο για την προστασία της φορολογικής τους βάσης από σχήματα αυτού του είδους, οι σχετικοί κανόνες έχουν συχνά περιορισμένο αποτέλεσμα, δεδομένου ότι εφαρμόζονται μόνο στο έδαφος ενός και μόνο κράτους μέλους και δεν καλύπτουν με αποτελεσματικό τρόπο καταστάσεις στις οποίες εμπλέκονται περισσότερα του ενός κράτη μέλη. Επιπλέον, οι εθνικοί κανόνες που εφαρμόζονται στον συγκεκριμένο τομέα διαφέρουν σημαντικά στο εσωτερικό της Ένωσης, ενώ ορισμένα κράτη μέλη δεν διαθέτουν καθόλου κανόνες για την καταπολέμηση της κατάχρησης επιχειρήσεων που έχουν μηδενική ή ελάχιστη υπόσταση για φορολογικούς σκοπούς.

(3) Είναι αναγκαία η θέσπιση κοινού πλαισίου για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρατών μελών έναντι πρακτικών φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής που συνδέονται με τη χρησιμοποίηση επιχειρήσεων οι οποίες δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, ακόμη και αν υποτίθεται ότι ασκούν οικονομική δραστηριότητα και, επομένως, έχουν μηδενική ή ελάχιστη υπόσταση για φορολογικούς σκοπούς. Με τη θέσπιση του πλαισίου αυτού θα διασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις που στερούνται ελάχιστης υπόστασης δεν χρησιμοποιούνται ως μέσα φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής. Επειδή οι εν λόγω επιχειρήσεις μπορεί να είναι εγκατεστημένες σε ένα κράτος μέλος, αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης άλλου κράτους μέλους, έχει καίρια σημασία να συμφωνηθεί ένα κοινό σύνολο κανόνων τόσο για τον προσδιορισμό του τι θα πρέπει να θεωρείται ανεπαρκής υπόσταση για φορολογικούς σκοπούς στην εσωτερική αγορά όσο και για την οριοθέτηση των ειδικών φορολογικών συνεπειών που συνδέονται με την εν λόγω ανεπαρκή υπόσταση. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι μια επιχείρηση έχει επαρκή υπόσταση βάσει της παρούσας οδηγίας, η διαπίστωση αυτή δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να εξακολουθούν να εφαρμόζουν κανόνες για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής, υπό την προϋπόθεση ότι οι κανόνες αυτοί συνάδουν με το δίκαιο της Ένωσης.

(4) Για την εξασφάλιση ολοκληρωμένης προσέγγισης, οι κανόνες θα πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις στην Ένωση οι οποίες υπόκεινται σε φόρο σε ένα κράτος μέλος, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή και το καθεστώς τους, εφόσον έχουν τη φορολογική κατοικία τους σε κράτος μέλος και είναι επιλέξιμες για τη χορήγηση πιστοποιητικού φορολογικής κατοικίας στο εν λόγω κράτος μέλος.

(5) Για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, της αναλογικότητας και της αποτελεσματικότητας των δυνητικών κανόνων, θα ήταν επιθυμητό το πεδίο εφαρμογής τους να περιοριστεί στις επιχειρήσεις που ενέχουν κίνδυνο να διαπιστωθεί ότι στερούνται ελάχιστης υπόστασης και χρησιμοποιούνται με κύριο σκοπό την αποκόμιση φορολογικού πλεονεκτήματος. Επομένως, θα ήταν σημαντικό να θεσπιστεί ένα κριτήριο πύλης, υπό τη μορφή μιας σειράς τριών σωρευτικών, ενδεικτικών προϋποθέσεων, προκειμένου να συναχθεί ποιες επιχειρήσεις ενέχουν επαρκή βαθμό κινδύνου, όπως προαναφέρθηκε, ώστε να δικαιολογείται η υπαγωγή τους σε υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων. Η πρώτη προϋπόθεση θα πρέπει να καθιστά εφικτό τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων που υποτίθεται ότι ασκούν κυρίως γεωγραφικά κινητές οικονομικές δραστηριότητες, δεδομένου ότι είναι

συνήθως δυσκολότερο να προσδιοριστεί ο τόπος στον οποίο ασκούνται πράγματι δραστηριότητες αυτού του είδους. Τέτοιες δραστηριότητες δημιουργούν συνήθως σημαντικές παθητικές εισοδηματικές ροές. Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις των οποίων το εισόδημα συνίσταται κατά κύριο λόγο σε παθητικές εισοδηματικές ροές πληρούν την προϋπόθεση αυτή. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι οι οντότητες που κατέχουν περιουσιακά στοιχεία για ιδιωτική χρήση, όπως ακίνητα, θαλαμηγούς, αεριωθούμενα σκάφη, έργα τέχνης ή μόνο μετοχικούς τίτλους, ενδέχεται να μην έχουν εισόδημα για μεγαλύτερες χρονικές περιόδους, αλλά να εξακολουθούν να παρέχουν τη δυνατότητα σημαντικών φορολογικών οφελών μέσω της κατοχής των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων. Δεδομένου ότι οι αμιγώς εγχώριες καταστάσεις δεν θα έθεταν σε κίνδυνο την άρτια λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και θα αντιμετωπίζονταν καλύτερα σε εθνικό επίπεδο, η δεύτερη προϋπόθεση θα πρέπει να επικεντρώνεται στις επιχειρήσεις που ασκούν διασυνοριακές δραστηριότητες. Η άσκηση διασυνοριακών δραστηριοτήτων θα πρέπει να διαπιστώνεται λαμβανομένης υπόψη, αφενός, της φύσης των συναλλαγών της επιχείρησης, ημεδαπής ή αλλοδαπής, και, αφετέρου, των περιουσιακών της στοιχείων, δεδομένου ότι οι οντότητες που κατέχουν περιουσιακά στοιχεία μόνο για ιδιωτική, μη επιχειρηματική χρήση ενδέχεται να μην εκτελούν συναλλαγές για σημαντικό χρονικό διάστημα. Επιπλέον, η τρίτη προϋπόθεση θα πρέπει να επισημαίνει τις επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ίδιους πόρους ή δεν διαθέτουν επαρκείς ίδιους πόρους για την άσκηση βασικών δραστηριοτήτων διαχείρισης. Στο πλαίσιο αυτό, οι επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν επαρκείς ίδιους πόρους τείνουν να προσλαμβάνουν τρίτους παρόχους υπηρεσιών διοίκησης, διαχείρισης, αλληλογραφίας και συμμόρφωσης προς τις κείμενες διατάξεις ή να συνάπτουν σχετικές συμφωνίες με συνδεδεμένες επιχειρήσεις για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών προκειμένου να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν νομική και φορολογική παρουσία. Η εξωτερική ανάθεση ορισμένων μόνο επικουρικών υπηρεσιών, όπως οι υπηρεσίες τήρησης λογιστικών βιβλίων και μόνο, ενώ οι βασικές δραστηριότητες παραμένουν στην επιχείρηση, δεν θα αρκούσε από μόνη της για την εκπλήρωση αυτής της προϋπόθεσης από μια επιχείρηση. Μολονότι οι εν λόγω πάροχοι υπηρεσιών ενδέχεται να υπάγονται σε ρυθμιστικό πλαίσιο για άλλους, μη φορολογικούς σκοπούς, οι υποχρεώσεις τους για αυτούς τους άλλους σκοπούς δεν μπορούν πάντοτε να μετριάσουν τον κίνδυνο να καταστήσουν δυνατή τη σύσταση και τη διατήρηση επιχειρήσεων που χρησιμοποιούνται καταχρηστικά για πρακτικές φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής.

(6) Θα ήταν δίκαιο να εξαιρεθούν από τους προβλεπόμενους κανόνες οι επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες υπόκεινται σε επαρκές επίπεδο διαφάνειας και, ως εκ τούτου, δεν παρουσιάζουν κίνδυνο έλλειψης υπόστασης για φορολογικούς σκοπούς. Οι εταιρείες των οποίων μια κινητή αξία έχει γίνει δεκτή προς διαπραγμάτευση ή είναι εισηγμένη σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, καθώς και ορισμένες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις που υπάγονται σε αυστηρό ρυθμιστικό πλαίσιο στην Ένωση, άμεσα ή έμμεσα, και υπόκεινται σε αυξημένες απαιτήσεις διαφάνειας και σε αυξημένη εποπτεία, θα πρέπει επίσης να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Ομοίως, αμιγείς επιχειρήσεις συμμετοχών που βρίσκονται στην ίδια περιοχή δικαιοδοσίας με τη λειτουργική θυγατρική και τον πραγματικό ή τους πραγματικούς δικαιούχους τους δεν είναι πιθανόν να εξυπηρετούν τον σκοπό της αποκόμισης φορολογικού πλεονεκτήματος. Παρόμοια είναι και η περίπτωση των ελεγχόμενων επιχειρήσεων συμμετοχών που βρίσκονται στην ίδια δικαιοδοσία με τον μέτοχό τους ή την τελική μητρική οντότητα. Σε αυτή τη βάση, θα πρέπει επίσης να εξαιρούνται. Οι επιχειρήσεις που προσλαμβάνουν επαρκή αριθμό ατόμων, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με σκοπό την άσκηση των

δραστηριοτήτων τους, θα πρέπει επίσης να θεωρείται ότι δεν στερούνται ελάχιστης υπόστασης. Παρότι αναμένεται ευλόγως να μην πληρούν το κριτήριο της πύλης, θα πρέπει να εξαιρούνται ρητώς για λόγους ασφάλειας δικαίου.

(7) Για να είναι εφικτή η διάκριση μεταξύ των επιχειρήσεων που ενέχουν κίνδυνο να διαπιστωθεί ότι στερούνται υπόστασης για φορολογικούς σκοπούς, και προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι κανόνες καλύπτουν μόνο τις επιχειρήσεις που στερούνται υπόστασης για φορολογικούς σκοπούς, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους πόρους τους στο κράτος μέλος στο οποίο έχουν τη φορολογική κατοικία τους. Οι πληροφορίες αυτές είναι αναγκαίες προκειμένου να επαληθεύεται ότι η επιχείρηση διαθέτει πόρους και ασκεί πράγματι οικονομική δραστηριότητα στο κράτος μέλος της φορολογικής της κατοικίας και ότι υπάρχουν επαρκείς δεσμοί μεταξύ του εισοδήματος ή των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και του εν λόγω κράτους μέλους.

(8) Για την ευχερέστερη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, οι επιχειρήσεις που ενέχουν κίνδυνο να διαπιστωθεί ότι στερούνται υπόστασης και χρησιμοποιούνται με κύριο σκοπό την αποκόμιση φορολογικού πλεονεκτήματος θα πρέπει να δηλώνουν, στην ετήσια φορολογική τους δήλωση, ότι διαθέτουν ελάχιστο επίπεδο πόρων, όπως εργαζομένους και χώρους στο κράτος μέλος φορολογικής κατοικίας και να προσκομίζουν σχετικά αποδεικτικά έγγραφα. Μολονότι αναγνωρίζεται το γεγονός ότι διαφορετικές δραστηριότητες ενδέχεται να απαιτούν διαφορετικό επίπεδο ή είδος πόρων, αναμένεται σε κάθε περίπτωση να υπάρχει κοινό ελάχιστο επίπεδο πόρων. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να αποσκοπεί αποκλειστικά στον προσδιορισμό της υπόστασης των επιχειρήσεων για φορολογικούς σκοπούς και δεν αμφισβητεί τον ρόλο που διαδραματίζουν οι «πάροχοι υπηρεσιών καταπιστευτικής διαχείρισης και εταιρικών υπηρεσιών», όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[5], στον εντοπισμό της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των βασικών αδικημάτων της και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Αντιστρόφως, η απουσία ελάχιστου επιπέδου πόρων μπορεί να θεωρηθεί ότι υποδηλώνει έλλειψη υπόστασης, εάν μια επιχείρηση ενέχει ήδη τον κίνδυνο να διαπιστωθεί ότι στερείται υπόστασης για φορολογικούς σκοπούς. Για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα σχετικά διεθνή πρότυπα, το κοινό ελάχιστο επίπεδο θα πρέπει να βασίζεται στα υφιστάμενα ενωσιακά και διεθνή πρότυπα σχετικά με την ουσιαστική οικονομική δραστηριότητα στο πλαίσιο προτιμησιακών φορολογικών καθεστώτων ή, εν απουσία φορολογίας των εταιρειών[6], σύμφωνα με την ανάλυση που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του φόρουμ σχετικά με επιζήμιες φορολογικές πρακτικές. Είναι αναγκαίο να προβλέπεται η υποβολή αποδεικτικών εγγράφων μαζί

---

5 Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73).

6 Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου, 9637/18 FISC 241 ECOFIN 555, Ομάδα «Κώδικας δεοντολογίας» (Φορολογία των επιχειρήσεων), Guidance on the interpretation of the third criterion [Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ερμηνεία του τρίτου κριτηρίου]· OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, Countering Harmful Tax Practices More Effectively, Taking into Account Transparency and Substance, Action 5: Final Report [Σχέδιο ΟΟΣΑ / G20 για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μετατόπιση των κερδών, Αποτελεσματικότερη καταπολέμηση των επιζήμιων φορολογικών πρακτικών, λαμβανομένης υπόψη της διαφάνειας και της υπόστασης, δράση 5: τελική έκθεση].

με τη φορολογική δήλωση προς επίρρωση της δήλωσης της επιχείρησης ότι διαθέτει ελάχιστο επίπεδο πόρων. Τα στοιχεία αυτά είναι επίσης αναγκαία προκειμένου η διοίκηση να έχει τη δυνατότητα να διαμορφώσει άποψη με βάση τα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις της επιχείρησης και να αποφασίσει αν θα κινήσει διαδικασία ελέγχου.

(9) Για σκοπούς φορολογικής ασφάλειας, επιβάλλεται να θεσπιστούν κοινοί κανόνες σχετικά με το περιεχόμενο των δηλώσεων των επιχειρήσεων. Για τις επιχειρήσεις που πληρούν το κριτήριο της πύλης και, κατά συνέπεια, υπόκεινται σε απαιτήσεις υποβολής στοιχείων, θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι δεν έχουν επαρκή υπόσταση για φορολογικούς σκοπούς, εάν δηλώνουν επίσης ότι δεν διαθέτουν ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που διαμορφώνουν σωρευτικά ελάχιστο επίπεδο υπόστασης ή εάν δεν παρέχουν τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία. Αντιθέτως, για τις επιχειρήσεις που δηλώνουν ότι διαθέτουν όλα τα στοιχεία του ελάχιστου επιπέδου υπόστασης και παρέχουν τα απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι έχουν ελάχιστη υπόσταση για φορολογικούς σκοπούς και δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε περαιτέρω υποχρεώσεις και συνέπειες βάσει της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, η απαλλαγή αυτή δεν θα πρέπει να θίγει τυχόν εφαρμοστές νομοθετικές διατάξεις και το δικαίωμα της διοίκησης να διενεργεί έλεγχο, μεταξύ άλλων με βάση τα αποδεικτικά έγγραφα, και να καταλήγει, ενδεχομένως, σε διαφορετικό συμπέρασμα.

(10) Γίνεται δεκτό ότι το αν μια επιχείρηση ασκεί πράγματι οικονομικές δραστηριότητες για φορολογικούς σκοπούς ή εξυπηρετεί κυρίως σκοπούς φοροαποφυγής ή φοροδιαφυγής αποτελεί εντέλει ζήτημα πραγματικών περιστατικών και περιστάσεων. Αυτό θα πρέπει να αξιολογείται βάσει κατά περίπτωση εξέτασης για την εκάστοτε επιχείρηση. Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις για τις οποίες τεκμαίρεται ότι δεν έχουν ελάχιστη υπόσταση για φορολογικούς σκοπούς θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να αποδείξουν το αντίθετο, συμπεριλαμβανομένης της απόδειξης ότι δεν εξυπηρετούν πρωτίστως φορολογικούς σκοπούς, και να ανατρέψουν το τεκμήριο αυτό. Μετά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων που υπέχουν βάσει της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες στη διοίκηση του κράτους μέλους στο οποίο έχουν τη φορολογική κατοικία τους. Παρότι μπορούν να παρέχουν οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνουν κατάλληλες, είναι σημαντικό να καθοριστούν κοινές απαιτήσεις σχετικά με το τι μπορεί να συνιστά κατάλληλο πρόσθετο αποδεικτικό στοιχείο και θα πρέπει, συνεπώς, να απαιτείται σε όλες τις περιπτώσεις. Όταν το κράτος μέλος, βάσει των εν λόγω πρόσθετων αποδεικτικών στοιχείων, θεωρεί ότι μια επιχείρηση έχει ανατρέψει το τεκμήριο έλλειψης υπόστασης με ικανοποιητικό τρόπο, θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εκδώσει απόφαση με την οποία πιστοποιείται ότι η επιχείρηση έχει ελάχιστη υπόσταση για φορολογικούς σκοπούς σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Η απόφαση αυτή μπορεί να παραμείνει σε ισχύ για την περίοδο κατά την οποία οι πραγματικές και νομικές περιστάσεις της επιχείρησης παραμένουν αμετάβλητες και έως έξι έτη κατ' ανώτατο όριο από τον χρόνο έκδοσης της απόφασης. Αυτή η διάρκεια ισχύος καθιστά εφικτό τον περιορισμό των πόρων που διατίθενται σε περιπτώσεις για τις οποίες έχει αποδειχθεί ότι δεν πρόκειται για εικονικές επιχειρήσεις για τους σκοπούς της οδηγίας.

(11) Δεδομένου ότι στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η πρόληψη της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής που αναμένεται να αυξηθούν μέσω των ενεργειών επιχειρήσεων που δεν έχουν ελάχιστη υπόσταση, και προκειμένου να διασφαλιστεί η φορολογική ασφάλεια και να ενισχυθεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, είναι υψίστης σημασίας να προβλέπεται η δυνατότητα απαλλαγών για τις επιχειρήσεις που πληρούν το κριτήριο της πύλης, αλλά η παρεμβολή των οποίων δεν έχει πραγματικό

ευνοϊκό αντίκτυπο στη συνολική φορολογική θέση του ομίλου της επιχείρησης ή του πραγματικού/-ών δικαιούχου/-ων. Για τον λόγο αυτόν, επιχειρήσεις αυτού του είδους θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ζητούν από τη διοίκηση του κράτους μέλους στο οποίο έχουν τη φορολογική κατοικία τους να εκδώσει απόφαση με την οποία απαλλάσσονται εξ ολοκλήρου και εκ των προτέρων από τη συμμόρφωσή τους με τους προτεινόμενους κανόνες. Η εν λόγω απαλλαγή θα πρέπει επίσης να είναι χρονικά περιορισμένη, ώστε η διοίκηση να έχει τη δυνατότητα να επαληθεύει σε τακτική βάση ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι πραγματικές και νομικές περιστάσεις που δικαιολογούν την απόφαση απαλλαγής. Παράλληλα, η ενδεχόμενη παράταση της διάρκειας ισχύος της απόφασης αυτής θα εξασφαλίζει τη δυνατότητα περιορισμού των πόρων που διατίθενται σε περιπτώσεις που θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

(12) Για τη διασφάλιση της φορολογικής ασφάλειας και της δίκαιης φορολόγησης στην εσωτερική αγορά, θα ήταν σκόπιμο να καθοριστούν ρητώς οι κανόνες για τον προσδιορισμό της φορολογικής μεταχείρισης των εισοδηματικών ροών από και προς επιχειρήσεις για τις οποίες έχει διαπιστωθεί ότι στερούνται ελάχιστης υπόστασης για φορολογικούς σκοπούς και δεν έχουν παράσχει αποδεικτικά στοιχεία περί του αντιθέτου ή αποδεικτικά στοιχεία ότι δεν εξυπηρετούν τον σκοπό της αποκόμισης φορολογικού πλεονεκτήματος. Το εισόδημα αυτό θα πρέπει να είναι φορολογητέο στο κράτος μέλος στο οποίο ο μέτοχος ή οι μέτοχοι της επιχείρησης έχουν τη φορολογική κατοικία τους, σαν να είχε καταβληθεί απευθείας στους εν λόγω μετόχους. Για την πρόληψη του κινδύνου διπλής φορολόγησης, ο φόρος που καταβάλλεται για το εν λόγω εισόδημα στο κράτος μέλος της επιχείρησης, εάν υπάρχει, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και να εκπίπτει από τον καταβλητέο φόρο στο κράτος μέλος του μετόχου ή των μετόχων της επιχείρησης. Εάν οι μέτοχοι της επιχείρησης δεν έχουν τη φορολογική κατοικία τους σε κράτος μέλος, το εν λόγω εισόδημα θα πρέπει να είναι φορολογητέο στη δικαιοδοσία της φορολογικής κατοικίας του πληρωτή, σαν να είχε καταβληθεί απευθείας στον μέτοχο ή στους μετόχους της επιχείρησης. Κανόνες ισοδύναμου αποτελέσματος θα πρέπει να εφαρμόζονται σε καταστάσεις στις οποίες δεν υπάρχουν εισοδηματικές ροές. Ειδικότερα, αυτό θα μπορούσε να συμβεί στην περίπτωση κατοχής ακινήτων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων πολύ υψηλής αξίας αποκλειστικά για ιδιωτικούς σκοπούς ή στην περίπτωση αμιγών συμμετοχών μετοχικού κεφαλαίου. Λαμβανομένου υπόψη ότι υπάρχει κίνδυνος σύστασης αλυσίδας πολλών επιχειρήσεων που δεν έχουν ελάχιστη υπόσταση, είναι επίσης σημαντικό να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να θεωρηθεί το εισόδημα φορολογητέο στη δικαιοδοσία μετόχου ο οποίος συνιστά ο ίδιος επιχείρηση που δεν έχει ελάχιστη υπόσταση. Η κατανομή των φορολογικών δικαιωμάτων βάσει συμφωνιών και συμβάσεων που προβλέπουν την εξάλειψη της διπλής φορολογίας εισοδήματος και, κατά περίπτωση, κεφαλαίου, οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας, δεν θα πρέπει να επηρεάζεται από την παρούσα οδηγία.

(13) Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του προτεινόμενου πλαισίου, είναι αναγκαίο να καθοριστούν οι κατάλληλες φορολογικές συνέπειες για τις επιχειρήσεις που δεν έχουν ελάχιστη υπόσταση για φορολογικούς σκοπούς. Οι επιχειρήσεις που πληρούν το κριτήριο της πύλης και για τις οποίες τεκμαίρεται ότι στερούνται υπόστασης για φορολογικούς σκοπούς, ενώ δεν έχουν παράσχει, επιπλέον, αποδεικτικά στοιχεία περί του αντιθέτου ή αποδεικτικά στοιχεία ότι δεν εξυπηρετούν τον σκοπό της αποκόμισης φορολογικού πλεονεκτήματος, δεν θα πρέπει να επιτρέπεται να επωφελούνται από τις διατάξεις συμφωνιών και συμβάσεων που προβλέπουν την εξάλειψη της διπλής φορολογίας εισοδήματος και, κατά περίπτωση, κεφαλαίου, στις οποίες το κράτος μέλος της φορολογικής κατοικίας τους είναι

συμβαλλόμενο μέρος, καθώς και από οποιεσδήποτε άλλες συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμφωνίες για την προώθηση και την προστασία των επενδύσεων, με ισοδύναμο σκοπό ή αποτέλεσμα. Δεν θα πρέπει να επιτρέπεται στις επιχειρήσεις αυτού του είδους να επωφελούνται από τις διατάξεις της οδηγίας 2011/96/ΕΕ του Συμβουλίου[7] και της οδηγίας 2003/49/ΕΚ του Συμβουλίου[8]. Για τον σκοπό αυτόν, οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να δικαιούνται πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας στον βαθμό που αυτό χρησιμεύει για την αποκόμιση των εν λόγω οφελών. Επομένως, το κράτος μέλος στο οποίο η επιχείρηση έχει τη φορολογική κατοικία της θα πρέπει να αρνείται να εκδώσει πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας. Διαζευκτικά, το εν λόγω κράτος μέλος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εκδίδει το εν λόγω πιστοποιητικό αναφέροντας, μέσω προειδοποίησης, ότι δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται από την επιχείρηση για την αποκόμιση φορολογικών οφελών όπως επισημαίνεται ανωτέρω. Αυτή η άρνηση έκδοσης πιστοποιητικού φορολογικής κατοικίας ή, διαζευκτικά, η έκδοση ειδικού πιστοποιητικού φορολογικής κατοικίας, δεν θα πρέπει να κωλύει την εφαρμογή των εθνικών κανόνων του κράτους μέλους της επιχείρησης όσον αφορά τη φορολογική κατοικία και τις σχετικές υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτήν. Απεναντίας, θα εξυπηρετεί τους σκοπούς της γνωστοποίησης σε άλλα κράτη μέλη, και σε τρίτες χώρες, ότι δεν θα πρέπει να χορηγηθεί καμία ελάφρυνση ή επιστροφή όσον αφορά συναλλαγές στις οποίες εμπλέκεται η εν λόγω επιχείρηση βάσει τυχόν σύμβασης με το κράτος μέλος της επιχείρησης ή οδηγιών της Ένωσης, κατά περίπτωση.

(14) Λαμβανομένου υπόψη ότι οι επιχειρήσεις που δεν έχουν ελάχιστη υπόσταση μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αποκόμιση φορολογικού πλεονεκτήματος σε βάρος διαφορετικού κράτους μέλους από εκείνο στο οποίο έχουν τη φορολογική κατοικία τους, οι σχετικές πληροφορίες θα πρέπει να κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών. Για να διασφαλιστεί ότι όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη έχουν εγκαίρως πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες, οι πληροφορίες θα πρέπει να ανταλλάσσονται αυτομάτως μέσω του κοινού δικτύου επικοινωνιών (CCN) που έχει αναπτύξει η Ένωση. Στο πλαίσιο αυτό, οι πληροφορίες θα πρέπει να καταχωρίζονται σε ασφαλές κεντρικό ευρετήριο, το οποίο θα αφορά τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και θα είναι διαθέσιμο σε όλα τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν μια σειρά πρακτικών ρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την τυποποίηση της κοινοποίησης όλων των απαιτούμενων πληροφοριών μέσω της σύνταξης τυποποιημένου εντύπου. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας θα πρέπει να καθοριστούν επιπλέον οι γλωσσικές απαιτήσεις για την προβλεπόμενη ανταλλαγή πληροφοριών και να αναβαθμιστεί αναλόγως το δίκτυο CCN. Όπου είναι αναγκαίο, μετά το στάδιο της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών βάσει της παρούσας οδηγίας, ένα κράτος μέλος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να βασίζεται στο άρθρο 5 της οδηγίας 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών κατόπιν αιτήσεως προκειμένου να λάβει πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τις αναφέρουσες επιχειρήσεις από το κράτος μέλος στο οποίο οι εν λόγω επιχειρήσεις υποχρεούνται να έχουν υποβάλει αυτές τις πληροφορίες. Δεδομένου ότι όσο νωρίτερα λαμβάνονται οι απαντήσεις στα αιτήματα παροχής

---

7 Οδηγία 2011/96/ΕΕ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2011, σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες διαφορετικών κρατών μελών (ΕΕ L 345 της 29.12.2011, σ. 8).

8 Οδηγία 2003/49/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2003, για την καθιέρωση κοινού συστήματος φορολόγησης των τόκων και των δικαιωμάτων που καταβάλλονται μεταξύ συνδεδεμένων εταιρειών διαφορετικών κρατών μελών (ΕΕ L 157 της 26.6.2003, σ. 49).

πληροφοριών τόσο πιο αποτελεσματικές είναι, είναι σκόπιμο να διασφαλιστεί ότι οι απαντήσεις στα αιτήματα παροχής πληροφοριών παρέχονται γρήγορα.

(15) Επομένως, η οδηγία 2011/16/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(16) Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κυρώσεις για την παραβίαση των εθνικών κανόνων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Οι εν λόγω κυρώσεις θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Για τη διασφάλιση της φορολογικής ασφάλειας και ελάχιστου επιπέδου συντονισμού σε όλα τα κράτη μέλη, είναι αναγκαίο να καθοριστεί ελάχιστη χρηματική ποινή, λαμβανομένης επίσης υπόψη της κατάστασης της εκάστοτε επιχείρησης. Οι προβλεπόμενοι κανόνες βασίζονται στην αυτοαξιολόγηση των επιχειρήσεων όσον αφορά το αν πληρούν ή όχι τα κριτήρια της πύλης. Για να επιτευχθεί η αποτελεσματικότητα των διατάξεων, με την παροχή κινήτρων επαρκούς επιπέδου συμμόρφωσης σε ολόκληρη την Ένωση, και λαμβανομένου υπόψη ότι μια εικονική επιχείρηση σε ένα κράτος μέλος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης άλλου κράτους μέλους, είναι σημαντικό κάθε κράτος μέλος να έχει το δικαίωμα να ζητά από άλλο κράτος μέλος τη διενέργεια φορολογικών ελέγχων σε επιχειρήσεις που ενέχουν κίνδυνο να μην πληρούν την ελάχιστη υπόσταση, όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία. Επομένως, για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα, είναι σημαντικό το κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα να έχει την υποχρέωση να διενεργεί τον εν λόγω έλεγχο και να κοινοποιεί τις πληροφορίες σχετικά με το αποτέλεσμα, ακόμη και όταν δεν διαπιστώνεται η ύπαρξη «εικονικής» οντότητας.

(17) Επειδή η ορθή εφαρμογή και επιβολή των προτεινόμενων κανόνων σε κάθε κράτος μέλος έχει καίρια σημασία για την προστασία της φορολογικής βάσης άλλων κρατών μελών, η εν λόγω εφαρμογή και επιβολή θα πρέπει να παρακολουθείται από την Επιτροπή. Για τον λόγο αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν τακτικά στην Επιτροπή συγκεκριμένες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών στοιχείων, σχετικά με την εφαρμογή και την επιβολή στο έδαφός τους των εθνικών μέτρων που θεσπίζονται βάσει της παρούσας οδηγίας.

(18) Για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των προτεινόμενων νέων κανόνων, η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργήσει αξιολόγηση με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται από τα κράτη μέλη καθώς και άλλα διαθέσιμα στοιχεία. Η έκθεση της Επιτροπής θα πρέπει να δημοσιευθεί.

(19) Για να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας 2011/16/ΕΕ, ιδίως για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των φορολογικών αρχών, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για την έκδοση τυποποιημένου εντύπου με περιορισμένο αριθμό στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των γλωσσικών ρυθμίσεων και των αναγκαίων πρακτικών ρυθμίσεων για την αναβάθμιση του κεντρικού ευρετηρίου σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας. Οι εν λόγω αρμοδιότητες, όπως προβλέπονται στην οδηγία 2011/16/ΕΕ, θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[9].

[9] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

(20) Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων κλήθηκε να γνωμοδοτήσει σύμφωνα με το άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[10].

(21) Οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται στο πλαίσιο της οδηγίας 2011/16/ΕΕ θα πρέπει να συμμορφώνεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[11] και τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725. Η επεξεργασία δεδομένων καθορίζεται στην οδηγία 2011/16/ΕΕ με αποκλειστική επιδίωξη την εξυπηρέτηση του γενικού δημόσιου συμφέροντος και, συγκεκριμένα, των φορολογικών θεμάτων και των σκοπών της καταπολέμησης της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, της διασφάλισης των φορολογικών εσόδων και της προώθησης της δίκαιης φορολόγησης, οι οποίες ενισχύουν τις ευκαιρίες κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ένταξης στα κράτη μέλη.

(22) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, λόγω του γεγονότος ότι οι επιχειρήσεις αυτές είναι κατά κανόνα εγκατεστημένες σε ένα κράτος μέλος αλλά χρησιμοποιούνται με τρόπο που επηρεάζει τη φορολογική βάση ενός ή περισσότερων άλλων κρατών μελών, η Ένωση μπορεί να θεσπίζει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω στόχου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία καθορίζει δείκτες ελάχιστης υπόστασης για τις επιχειρήσεις στα κράτη μέλη και κανόνες σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των επιχειρήσεων που δεν πληρούν τους δείκτες.

Άρθρο 2
Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις οι οποίες θεωρείται ότι έχουν φορολογική κατοικία και είναι επιλέξιμες να λάβουν πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας σε κράτος μέλος.

---

[10] Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

[11] Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης.

Άρθρο 3
Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

(1) «επιχείρηση»: κάθε οντότητα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της, και έχει τη φορολογική κατοικία της σε κράτος μέλος·

(2) «φορολογικό έτος»: ένα φορολογικό έτος, ημερολογιακό έτος ή άλλη κατάλληλη περίοδος για φορολογικούς σκοπούς·

(3) «έσοδα»: το άθροισμα του καθαρού ύψους κύκλου εργασιών, των λοιπών λειτουργικών εσόδων, των εσόδων από συμμετοχές, συμπεριλαμβανομένων των μερισμάτων που εισπράττονται από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, των εσόδων από άλλες επενδύσεις και δάνεια που αποτελούν μέρος των πάγιων στοιχείων του ενεργητικού, άλλων εισπρακτέων τόκων και αντίστοιχων εσόδων όπως απαριθμούνται στα παραρτήματα V και VI της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[12]·

(4) «κράτος μέλος της επιχείρησης»: το κράτος μέλος στο οποίο η επιχείρηση έχει τη φορολογική κατοικία της·

(5) «πραγματικός δικαιούχος»: ο πραγματικός δικαιούχος όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·

(6) «μέτοχοι της επιχείρησης»: τα φυσικά πρόσωπα ή οι οντότητες που κατέχουν άμεσα μετοχές, συμφέροντα, μερίδια, συμμετοχές, δικαιώματα μέλους, δικαίωμα σε παροχές ή οποιαδήποτε ισοδύναμα δικαιώματα στην επιχείρηση και, στην περίπτωση έμμεσων συμμετοχών, τα φυσικά πρόσωπα ή οι οντότητες με συμμετοχή στην επιχείρηση μέσω μίας επιχείρησης ή αλυσίδας επιχειρήσεων, εκ των οποίων κανένα δεν πληροί τους δείκτες ελάχιστης υπόστασης που καθορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 4
Σχετικό εισόδημα

Για τους σκοπούς των κεφαλαίων ΙΙ και ΙΙΙ, ως «σχετικό εισόδημα» νοείται το εισόδημα που εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες κατηγορίες:

α) τόκοι ή οποιοδήποτε άλλο εισόδημα παράγεται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, περιλαμβανομένων κρυπτοστοιχείων, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 2 της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937[13]·

---

[12] Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

[13] COM/2020/593 final

β) δικαιώματα ή οποιοδήποτε άλλο εισόδημα παράγεται από διανοητική ιδιοκτησία ή άυλα περιουσιακά στοιχεία ή εμπορεύσιμες άδειες·

γ) μερίσματα και εισόδημα από τη διάθεση μετοχών·

δ) εισόδημα από χρηματοδοτική μίσθωση·

ε) εισόδημα από ακίνητα·

στ) εισοδήματα από κινητά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από ταμειακά διαθέσιμα, μετοχές ή τίτλους, που κατέχονται για ιδιωτικούς σκοπούς και έχουν λογιστική αξία άνω του ενός εκατομμυρίου ευρώ·

ζ) εισόδημα από ασφαλιστικές, τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες·

η) έσοδα από υπηρεσίες τις οποίες η επιχείρηση έχει αναθέσει εξωτερικά σε άλλες συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Άρθρο 5

Συνδεδεμένη επιχείρηση

1. Για τους σκοπούς των άρθρων 4 και 7, ως «συνδεδεμένη επιχείρηση» νοείται πρόσωπο που έχει σχέσεις με άλλο πρόσωπο με οποιονδήποτε από τους ακόλουθους τρόπους:

   α) το πρόσωπο συμμετέχει στη διαχείριση άλλου προσώπου έχοντας τη δυνατότητα να ασκεί σημαντική επιρροή στο άλλο πρόσωπο·

   β) το πρόσωπο συμμετέχει στον έλεγχο άλλου προσώπου μέσω συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο που αντιστοιχεί σε άνω του 25 % των δικαιωμάτων ψήφου·

   γ) το πρόσωπο συμμετέχει στο κεφάλαιο άλλου προσώπου μέσω δικαιώματος κυριότητας το οποίο υπερβαίνει, άμεσα ή έμμεσα, το 25 % του κεφαλαίου·

   δ) το πρόσωπο δικαιούται 25 % ή περισσότερο των κερδών του άλλου προσώπου.

2. Εάν συμμετέχουν περισσότερα του ενός πρόσωπα στη διαχείριση, τον έλεγχο, το κεφάλαιο ή τα κέρδη ενός και του αυτού προσώπου, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, όλα τα εν λόγω πρόσωπα λογίζονται ως συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

   Εάν τα ίδια πρόσωπα συμμετέχουν στη διαχείριση, τον έλεγχο, το κεφάλαιο ή τα κέρδη περισσότερων του ενός προσώπων, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, όλα τα εν λόγω πρόσωπα λογίζονται ως συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

3. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2, ως πρόσωπο νοείται τόσο το νομικό όσο και το φυσικό πρόσωπο. Ένα πρόσωπο το οποίο ενεργεί από κοινού με άλλο πρόσωπο ως προς τα δικαιώματα ψήφου ή την κυριότητα επί του κεφαλαίου μιας οντότητας θεωρείται ότι διατηρεί συμμετοχή στο σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου της εν λόγω οντότητας που κατέχει το άλλο πρόσωπο.

4. Στις έμμεσες συμμετοχές, η εκπλήρωση των κριτηρίων που καθορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) κρίνεται με πολλαπλασιασμό των κατεχόμενων ποσοστών στα διαδοχικά επίπεδα. Πρόσωπο που κατέχει άνω του 50 % των δικαιωμάτων ψήφου λογίζεται ως κάτοχος του 100 %.

   Ένα φυσικό πρόσωπο, ο/η σύζυγός του και οι κατ' ευθείαν γραμμή ανιόντες ή κατιόντες αυτού θεωρούνται ένα και το αυτό πρόσωπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΛΗΡΟΥΝ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΛΑΧΙΣΤΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Άρθρο 6

Οι αναφέρουσες επιχειρήσεις

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις επιχειρήσεις που πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια να υποβάλλουν στοιχεία στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 7:

α) άνω του 75 % των εσόδων της επιχείρησης κατά τα προηγούμενα δύο φορολογικά έτη συνιστά σχετικό εισόδημα·

β) η επιχείρηση ασκεί διασυνοριακή δραστηριότητα για οποιονδήποτε από τους ακόλουθους λόγους:

i) άνω του 60 % της λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 στοιχεία ε) και στ) βρισκόταν εκτός του κράτους μέλους της επιχείρησης κατά τα προηγούμενα δύο φορολογικά έτη·

ii) τουλάχιστον το 60 % του σχετικού εισοδήματος της επιχείρησης αποκτάται ή καταβάλλεται μέσω διασυνοριακών συναλλαγών·

γ) κατά τα προηγούμενα δύο φορολογικά έτη, η επιχείρηση ανέθεσε σε εξωτερικούς συνεργάτες τη διαχείριση των καθημερινών πράξεων και τη λήψη αποφάσεων σχετικά με σημαντικά καθήκοντα.

Επιχείρηση που κατέχει περιουσιακά στοιχεία τα οποία μπορούν να παράγουν έσοδα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 στοιχεία ε) και στ) θεωρείται επίσης ότι πληροί το κριτήριο του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου, ανεξάρτητα από το αν έσοδα από τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία περιήλθαν στην επιχείρηση κατά τα προηγούμενα δύο φορολογικά έτη, εάν η λογιστική αξία των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων υπερβαίνει το 75 % της συνολικής λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης.

Επιχείρηση που κατέχει περιουσιακά στοιχεία τα οποία μπορούν να παράγουν έσοδα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 στοιχείο γ) θεωρείται επίσης ότι πληροί το κριτήριο του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου, ανεξάρτητα από το αν έσοδα από τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία περιήλθαν στην επιχείρηση κατά τα προηγούμενα δύο φορολογικά έτη, εάν η λογιστική αξία των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων υπερβαίνει το 75 % της συνολικής λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες κατηγορίες δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις του άρθρου 7:

α) εταιρείες των οποίων μια κινητή αξία έχει γίνει δεκτή προς διαπραγμάτευση ή είναι εισηγμένη σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε πολυμερή μηχανισμό

διαπραγμάτευσης, όπως ορίζεται στην οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[14]·

β) ρυθμιζόμενες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις·

γ) επιχειρήσεις που ασκούν ως κύρια δραστηριότητα την κατοχή μετοχών σε λειτουργικές επιχειρήσεις στο ίδιο κράτος μέλος, ενώ οι πραγματικοί δικαιούχοι τους έχουν επίσης τη φορολογική κατοικία τους στο ίδιο κράτος μέλος·

δ) επιχειρήσεις με δραστηριότητες συμμετοχών που έχουν τη φορολογική κατοικία τους στο ίδιο κράτος μέλος με τον μέτοχο ή τους μετόχους της επιχείρησης ή με την τελική μητρική οντότητα, κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα Ι σημείο 7 της οδηγίας 2011/16/ΕΕ·

ε) επιχειρήσεις με τουλάχιστον πέντε δικούς τους υπαλλήλους σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης ή μέλη του προσωπικού που ασκούν αποκλειστικά τις δραστηριότητες που παράγουν το σχετικό εισόδημα.

Το στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου εφαρμόζεται στις ακόλουθες «ρυθμιζόμενες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις»:

α) πιστωτικό ίδρυμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[15]·

β) επιχείρηση επενδύσεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[16]·

γ) διαχειριστής οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΔΟΕΕ), όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2), συμπεριλαμβανομένου του διαχειριστή οργανισμού Euveca βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 345/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[17], του διαχειριστή οργανισμού Eusef βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 346/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[18] και του διαχειριστή ΕΜΕΚ βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2015/760 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[19]·

---

14 Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

15 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

16 Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

17 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 345/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 1).

18 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 346/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τα ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 18).

19 Κανονισμός (ΕΕ) 2015/760 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 98).

δ) εταιρεία διαχείρισης οργανισμού συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ), όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[20]·

ε) ασφαλιστική επιχείρηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 13 σημείο 1 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[21]·

στ) αντασφαλιστική επιχείρηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 13 σημείο 4 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ·

ζ) ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 6 της οδηγίας 2016/2341/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[22]·

η) συνταξιοδοτικά ιδρύματα που διαχειρίζονται συνταξιοδοτικά προγράμματα τα οποία θεωρούνται συστήματα κοινωνικής ασφάλισης εμπίπτοντα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[23] και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[24], καθώς και κάθε νομική οντότητα που συστάθηκε με σκοπό τις επενδύσεις τέτοιων προγραμμάτων·

θ) οργανισμός εναλλακτικών επενδύσεων (ΟΕΕ) τη διαχείριση του οποίου έχει ΔΟΕΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2011/61/ΕΕ, ή ΟΕΕ που εποπτεύεται βάσει του ισχύοντος εθνικού δικαίου·

ι) ΟΣΕΚΑ κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/65/ΕΚ·

ια) κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[25]·

ιβ) κεντρικό αποθετήριο τίτλων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[26]·

---

20 Οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 32).

21 Οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ) (ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1).

22 Οδηγία (ΕΕ) 2016/2341 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ) (ΕΕ L 354 της 23.12.2016, σ. 37).

23 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166 της 30.4.2004, σ. 1).

24 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 284 της 30.10.2009, σ. 1).

25 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1).

26 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

ιγ) φορέας ειδικού σκοπού για ασφάλιση ή αντασφάλιση που έχει λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 211 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ·

ιδ) «οντότητα ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση», όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[27]·

ιε) ασφαλιστική εταιρεία χαρτοφυλακίου, όπως ορίζεται στο άρθρο 212 παράγραφος 1 στοιχείο στ) της οδηγίας 2009/138/ΕΚ, ή εταιρεία χρηματοπιστωτικών συμμετοχών, όπως ορίζεται στο άρθρο 212 παράγραφος 1 στοιχείο η) της οδηγίας 2009/138/ΕΚ, η οποία αποτελεί μέρος ασφαλιστικού ομίλου που υπόκειται σε εποπτεία σε επίπεδο ομίλου σύμφωνα με το άρθρο 213 της εν λόγω οδηγίας και δεν εξαιρείται από την εποπτεία ομίλου σύμφωνα με το άρθρο 214 παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ·

ιστ) ίδρυμα πληρωμών, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[28]·

ιζ) ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[29]·

ιη) πάροχος υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1503 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[30]·

ιθ) πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 8 [της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937[31]], όταν παρέχει μία ή περισσότερες υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 9 [της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937].

και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012 (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 1).

27 Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη θέσπιση γενικού πλαισίου για την τιτλοποίηση και σχετικά με τη δημιουργία ειδικού πλαισίου για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση και σχετικά με την τροποποίηση των οδηγιών 2009/65/ΕΚ, 2009/138/ΕΚ και 2011/61/ΕΕ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 347 της 28.12.2017, σ. 35).

28 Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).

29 Οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7).

30 Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1503 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για επιχειρήσεις και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 (ΕΕ L 347 της 20.10.2020, σ. 1).

31 COM/2020/593 final

Άρθρο 7

Δείκτες ελάχιστης υπόστασης για φορολογικούς σκοπούς

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 6 παράγραφος 1 να δηλώνουν στην ετήσια φορολογική τους δήλωση, για κάθε φορολογικό έτος, αν πληρούν τους ακόλουθους δείκτες ελάχιστης υπόστασης:

α) η επιχείρηση έχει στην κυριότητά της χώρους στο κράτος μέλος ή χώρους που είναι διαθέσιμοι για την αποκλειστική χρήση της επιχείρησης·

β) η επιχείρηση διαθέτει τουλάχιστον έναν ενεργό τραπεζικό λογαριασμό στο όνομά της στην Ένωση·

γ) έναν από τους ακόλουθους δείκτες:

i) ένα ή περισσότερα διοικητικά στελέχη της επιχείρησης:

(1) έχουν τη φορολογική κατοικία τους στο κράτος μέλος της επιχείρησης ή όχι σε μεγαλύτερη απόσταση από το εν λόγω κράτος μέλος, στον βαθμό που η απόσταση αυτή είναι συμβατή με την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων τους·

(2) διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα και έχουν την εξουσιοδότηση να λαμβάνουν αποφάσεις σε σχέση με τις δραστηριότητες που παράγουν σχετικό εισόδημα για την επιχείρηση ή σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης·

(3) χρησιμοποιούν με ενεργό και ανεξάρτητο τρόπο την εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο σημείο 2 σε τακτική βάση·

(4) δεν είναι υπάλληλοι επιχείρησης η οποία δεν είναι συνδεδεμένη επιχείρηση και δεν εκτελούν καθήκοντα διοικητικού στελέχους ή ισοδύναμα καθήκοντα άλλων επιχειρήσεων οι οποίες δεν είναι συνδεδεμένες επιχειρήσεις·

ii) η πλειονότητα των υπαλλήλων της επιχείρησης σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης έχουν τη φορολογική κατοικία τους στο κράτος μέλος της επιχείρησης ή όχι σε μεγαλύτερη απόσταση από το εν λόγω κράτος μέλος, στον βαθμό που η απόσταση αυτή είναι συμβατή με την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων τους, και οι εν λόγω υπάλληλοι διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την άσκηση των δραστηριοτήτων που παράγουν σχετικό εισόδημα για την επιχείρηση.

2. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 συνοδεύουν τη φορολογική τους δήλωση με αποδεικτικά έγγραφα. Τα αποδεικτικά έγγραφα περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) τη διεύθυνση και το είδος των χώρων·

β) το ποσό και το είδος των ακαθάριστων εσόδων·

γ) το ποσό και το είδος των επιχειρηματικών δαπανών·

δ) το είδος των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που ασκούνται για τη παραγωγή του σχετικού εισοδήματος·

ε) τον αριθμό των διοικητικών στελεχών, τα επαγγελματικά προσόντα, τις εξουσιοδοτήσεις και τον τόπο φορολογικής κατοικίας τους ή τον αριθμό των υπαλλήλων σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης οι οποίοι ασκούν τις

επιχειρηματικές δραστηριότητες που παράγουν το σχετικό εισόδημα καθώς και τα επαγγελματικά τους προσόντα και τον τόπο φορολογικής κατοικίας τους·

στ) τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης·

ζ) τον αριθμό τραπεζικού λογαριασμού, τυχόν εντολές πρόσβασης στον τραπεζικό λογαριασμό και χρήσης ή έκδοσης οδηγιών πληρωμής καθώς και αποδεικτικά στοιχεία της κίνησης του λογαριασμού.

Άρθρο 8

Τεκμήριο ελάχιστης υπόστασης για φορολογικούς σκοπούς

1. Επιχείρηση η οποία δηλώνει ότι πληροί όλους τους δείκτες ελάχιστης υπόστασης του άρθρου 7 παράγραφος 1 και προσκομίζει ικανοποιητικά αποδεικτικά έγγραφα σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2, τεκμαίρεται ότι έχει ελάχιστη υπόσταση για το φορολογικό έτος.

2. Επιχείρηση η οποία δηλώνει ότι δεν πληροί έναν ή περισσότερους από τους δείκτες του άρθρου 7 παράγραφος 1 ή δεν προσκομίζει ικανοποιητικά αποδεικτικά έγγραφα σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2, τεκμαίρεται ότι δεν έχει ελάχιστη υπόσταση για το φορολογικό έτος.

Άρθρο 9

Ανατροπή του τεκμηρίου

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να παρέχουν στις επιχειρήσεις για τις οποίες τεκμαίρεται ότι δεν έχουν ελάχιστη υπόσταση, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2, τη δυνατότητα ανατροπής του τεκμηρίου αυτού με την υποβολή πρόσθετων αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που ασκούν για την παραγωγή σχετικού εισοδήματος.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, οι επιχειρήσεις προσκομίζουν τα ακόλουθα πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία:

α) έγγραφο το οποίο δίνει τη δυνατότητα να εξακριβωθεί το εμπορικό σκεπτικό στο οποίο βασίζεται η εγκατάσταση της επιχείρησης·

β) πληροφορίες σχετικά με το προφίλ των υπαλλήλων, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου της πείρας τους, της εξουσίας λήψης αποφάσεων που διαθέτουν όσον αφορά τη συνολική οργάνωση, του ρόλου και της θέσης τους στο οργανόγραμμα, του είδους της σύμβασης εργασίας τους, των επαγγελματικών προσόντων τους και της διάρκειας της απασχόλησής τους·

γ) απτά αποδεικτικά στοιχεία ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη δραστηριότητα που παράγει το σχετικό εισόδημα διεξάγεται στο κράτος μέλος της επιχείρησης.

3. Ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι συγκεκριμένη επιχείρηση ανατρέπει το τεκμήριο, εάν από τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει προσκομίσει η επιχείρηση, σύμφωνα με την παράγραφο 2, στοιχειοθετείται ότι η επιχείρηση ασκούσε, διατηρούσε σε συνεχή βάση τον έλεγχο και αναλάμβανε τους κινδύνους των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που παρήγαγαν το σχετικό εισόδημα ή, ελλείψει εισοδήματος, των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

4. Μετά τη λήξη του φορολογικού έτους για το οποίο η επιχείρηση έχει ανατρέψει επιτυχώς το τεκμήριο, σύμφωνα με την παράγραφο 3, ένα κράτος μέλος μπορεί να θεωρεί για περίοδο πέντε ετών ότι η επιχείρηση έχει ανατρέψει το τεκμήριο, υπό τον όρο ότι οι πραγματικές και νομικές περιστάσεις της επιχείρησης παραμένουν αμετάβλητες κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Άρθρο 10
Απαλλαγή

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να παρέχουν σε επιχείρηση η οποία πληροί τα κριτήρια του άρθρου 6 παράγραφος 1 τη δυνατότητα να ζητήσει απαλλαγή από τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει της παρούσας οδηγίας, εάν η ύπαρξη της επιχείρησης δεν μειώνει τη φορολογική υποχρέωση του πραγματικού ή των πραγματικών δικαιούχων της ή του ομίλου, συνολικά, του οποίου η επιχείρηση είναι μέλος.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν την εν λόγω απαλλαγή για ένα φορολογικό έτος, εάν η επιχείρηση προσκομίζει επαρκή και αντικειμενικά αποδεικτικά στοιχεία ότι η παρεμβολή της δεν συνεπάγεται φορολογικό πλεονέκτημα για τον πραγματικό ή τους πραγματικούς δικαιούχους της ή για τον όμιλο στο σύνολό του, ανάλογα με την περίπτωση. Τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τη δομή του ομίλου και τις δραστηριότητές του. Τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία επιτρέπουν τη σύγκριση του ποσού του συνολικού οφειλόμενου φόρου από τον πραγματικό ή τους πραγματικούς δικαιούχους ή από τον όμιλο στο σύνολό του, ανάλογα με την περίπτωση, λαμβανομένης υπόψη της παρεμβολής της επιχείρησης, με το ποσό που θα οφειλόταν υπό τις ίδιες περιστάσεις εάν δεν υπήρχε η επιχείρηση.

3. Μετά τη λήξη του φορολογικού έτους για το οποίο χορηγήθηκε απαλλαγή σύμφωνα με την παράγραφο 2, ένα κράτος μέλος μπορεί να παρατείνει τη διάρκεια ισχύος της απαλλαγής για πέντε έτη, υπό τον όρο ότι οι πραγματικές και νομικές περιστάσεις της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων του ενός ή περισσότερων πραγματικών δικαιούχων και του ομίλου, ανάλογα με την περίπτωση, παραμένουν αμετάβλητες κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Άρθρο 11
Φορολογικές συνέπειες της απουσίας ελάχιστης υπόστασης για φορολογικούς σκοπούς σε διαφορετικά κράτη μέλη από το κράτος μέλος της επιχείρησης

1. Τα κράτη μέλη πλην του κράτους μέλους της επιχείρησης δεν λαμβάνουν υπόψη τυχόν ισχύουσες συμφωνίες και συμβάσεις που προβλέπουν την εξάλειψη της διπλής φορολογίας εισοδήματος και, κατά περίπτωση, κεφαλαίου με το κράτος μέλος της επιχείρησης, ούτε τα άρθρα 4, 5 και 6 της οδηγίας 2011/96/ΕΕ και το άρθρο 1 της οδηγίας 2003/49/ΕΚ, στον βαθμό που οι εν λόγω οδηγίες εφαρμόζονται επειδή η επιχείρηση θεωρείται ότι έχει τη φορολογική κατοικία της σε κράτος μέλος, εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση δεν έχει ελάχιστη υπόσταση·

β) η επιχείρηση δεν ανατρέπει το τεκμήριο που αναφέρεται στο στοιχείο α) για ένα φορολογικό έτος.

2. Το κράτος μέλος του μετόχου ή των μετόχων της επιχείρησης φορολογεί το σχετικό εισόδημα της επιχείρησης σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, σαν να είχε περιέλθει απευθείας στον μέτοχο ή στους μετόχους της επιχείρησης, και αφαιρεί τυχόν φόρο που καταβλήθηκε επί του εν λόγω εισοδήματος στο κράτος μέλος της επιχείρησης, εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) το σχετικό εισόδημα περιέρχεται σε επιχείρηση για την οποία τεκμαίρεται ότι δεν έχει ελάχιστη υπόσταση·

β) η επιχείρηση δεν ανατρέπει το τεκμήριο που αναφέρεται στο στοιχείο α)·

γ) τόσο οι μέτοχοι της επιχείρησης όσο και ο πληρωτής έχουν τη φορολογική κατοικία τους σε κράτος μέλος.

Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται κατά παρέκκλιση από οποιαδήποτε ισχύουσα συμφωνία ή σύμβαση που προβλέπει την εξάλειψη της διπλής φορολογίας εισοδήματος και, κατά περίπτωση, κεφαλαίου με άλλο κράτος μέλος.

Εάν ο πληρωτής δεν έχει τη φορολογική κατοικία του σε κράτος μέλος, το κράτος μέλος του μετόχου ή των μετόχων της επιχείρησης φορολογεί το σχετικό εισόδημα που περιέρχεται στην επιχείρηση σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, σαν να είχε περιέλθει απευθείας στον μέτοχο ή στους μετόχους της επιχείρησης, με την επιφύλαξη τυχόν ισχύουσας συμφωνίας ή σύμβασης που προβλέπει την εξάλειψη της διπλής φορολογίας εισοδήματος και, κατά περίπτωση, κεφαλαίου μεταξύ του κράτους μέλους των μετόχων της επιχείρησης και της δικαιοδοσίας τρίτης χώρας στην οποία υπάγεται ο πληρωτής.

Εάν ο μέτοχος ή οι μέτοχοι της επιχείρησης δεν έχουν τη φορολογική κατοικία τους σε κράτος μέλος, το κράτος μέλος του πληρωτή του εν λόγω εισοδήματος εφαρμόζει παρακράτηση φόρου στην πηγή σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, με την επιφύλαξη τυχόν ισχύουσας συμφωνίας ή σύμβασης που προβλέπει την εξάλειψη της διπλής φορολογίας εισοδήματος και, κατά περίπτωση, κεφαλαίου με τη δικαιοδοσία τρίτης χώρας στην οποία υπάγεται/-ονται ο/οι μέτοχος/-οι της επιχείρησης.

3. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 4 ανήκουν σε επιχείρηση για την οποία τεκμαίρεται ότι δεν έχει ελάχιστη υπόσταση και δεν ανατρέπει το τεκμήριο αυτό:

α) το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 4 στοιχείο ε) φορολογεί τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, σαν να ανήκαν απευθείας στον μέτοχο ή στους μετόχους της επιχείρησης, με την επιφύλαξη τυχόν ισχύουσας συμφωνίας ή σύμβασης που προβλέπει την εξάλειψη της διπλής φορολογίας εισοδήματος και, κατά περίπτωση, κεφαλαίου με τη δικαιοδοσία του μετόχου ή των μετόχων της επιχείρησης·

β) το κράτος μέλος του μετόχου ή των μετόχων της επιχείρησης φορολογεί τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, σαν να ανήκαν απευθείας στον μέτοχο ή στους μετόχους της επιχείρησης, με την επιφύλαξη τυχόν ισχύουσας συμφωνίας ή σύμβασης που προβλέπει την εξάλειψη της διπλής φορολογίας εισοδήματος και, κατά περίπτωση, κεφαλαίου με τη δικαιοδοσία στην οποία βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία.

Άρθρο 12

Φορολογικές συνέπειες της απουσίας ελάχιστης υπόστασης για φορολογικούς σκοπούς στο κράτος μέλος της επιχείρησης

Εάν μια επιχείρηση δεν έχει ελάχιστη υπόσταση για φορολογικούς σκοπούς στο κράτος μέλος στο οποίο έχει τη φορολογική κατοικία της, το εν λόγω κράτος μέλος λαμβάνει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες αποφάσεις:

α) απορρίπτει αίτηση χορήγησης πιστοποιητικού φορολογικής κατοικίας στην επιχείρηση για χρήση εκτός της δικαιοδοσίας του εν λόγω κράτους μέλους·

β) χορηγεί πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας το οποίο ορίζει ότι η επιχείρηση δεν έχει το δικαίωμα να αποκομίζει τα οφέλη συμφωνιών και συμβάσεων που προβλέπουν την εξάλειψη της διπλής φορολογίας εισοδήματος και, κατά περίπτωση, κεφαλαίου, καθώς και τα οφέλη διεθνών συμφωνιών με παρόμοιο σκοπό ή αποτέλεσμα, ούτε τα οφέλη των άρθρων 4, 5 και 6 της οδηγίας 2011/96/ΕΕ και του άρθρου 1 της οδηγίας 2003/49/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV
ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Άρθρο 13

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2011/16/ΕΕ

Η οδηγία 2011/16/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

(1) στο άρθρο 3, το σημείο 9 τροποποιείται ως εξής:

α) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) για τους σκοπούς του άρθρου 8 παράγραφος 1 και των άρθρων 8α έως 8αδ, η συστηματική κοινοποίηση σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς προηγούμενο αίτημα, προκαθορισμένων πληροφοριών ανά καθορισμένα εκ των προτέρων τακτά διαστήματα· για τους σκοπούς του άρθρου 8 παράγραφος 1, η παραπομπή σε διαθέσιμες πληροφορίες σημαίνει τις πληροφορίες των φορολογικών αρχείων του κράτους μέλους που κοινοποιεί τις πληροφορίες, οι οποίες μπορούν να ανακτηθούν σύμφωνα με τις διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών του εν λόγω κράτους μέλους·»·

β) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) για τους σκοπούς των διατάξεων της παρούσας οδηγίας πλην του άρθρου 8 παράγραφοι 1 και 3α και των άρθρων 8α έως 8αδ, η συστηματική κοινοποίηση προκαθορισμένων πληροφοριών που προβλέπεται στα στοιχεία α) και β) του παρόντος σημείου.»·

(2) στο κεφάλαιο ΙΙ, στο τμήμα ΙΙ προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 8αδ:

«Άρθρο 8αδ

Πεδίο εφαρμογής και προϋποθέσεις υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για τις επιχειρήσεις που υποχρεούνται να υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με τους δείκτες ελάχιστης υπόστασης

1. Η αρμόδια αρχή κράτους μέλους, η οποία λαμβάνει πληροφορίες από επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη στο έδαφός του σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας του Συμβουλίου [Υπηρεσία Εκδόσεων] (να προστεθεί ο πλήρης τίτλος και η παραπομπή στην *Επίσημη Εφημερίδα*)* κοινοποιεί τις πληροφορίες αυτές, μέσω αυτόματης ανταλλαγής και εντός 30 ημερών από τη λήψη των εν λόγω πληροφοριών, στις αρμόδιες αρχές όλων των άλλων κρατών μελών σύμφωνα με την παράγραφο 4 και τις εφαρμοστέες πρακτικές ρυθμίσεις που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 21.

2. Η αρμόδια αρχή κράτους μέλους, η οποία πιστοποιεί ότι μια επιχείρηση έχει ανατρέψει το τεκμήριο σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας [Υπηρεσία Εκδόσεων] ή ότι μια επιχείρηση απαλλάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 10 της εν λόγω οδηγίας, κοινοποιεί τις πληροφορίες αυτές, μέσω αυτόματης ανταλλαγής και εντός 30 ημερών από την εν λόγω πιστοποίηση, στις αρμόδιες αρχές όλων των άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες πρακτικές ρυθμίσεις που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 21.

3. Η αρμόδια αρχή κράτους μέλους, η οποία καταλήγει στο συμπέρασμα, μεταξύ άλλων μέσω ελέγχου, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους, ότι μια επιχείρηση δεν πληροί τους δείκτες ελάχιστης υπόστασης που καθορίζονται στο άρθρο 7 της οδηγίας [Υπηρεσία Εκδόσεων] κοινοποιεί τις πληροφορίες αυτές, μέσω αυτόματης ανταλλαγής και εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία το αποτέλεσμα του ελέγχου καθίσταται οριστικό, στις αρμόδιες αρχές όλων των άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες πρακτικές ρυθμίσεις που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 21.

4. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από την αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους, σύμφωνα με την παράγραφο 1, σχετικά με κάθε επιχείρηση περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

   α) τον αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) της επιχείρησης που υποχρεούται να υποβάλλει στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας [Υπηρεσία Εκδόσεων]·

   β) τον αριθμό ΦΠΑ, εάν υπάρχει, της επιχείρησης που υποχρεούται να υποβάλλει στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας [Υπηρεσία Εκδόσεων]·

   γ) τα στοιχεία ταυτοποίησης των μετόχων της επιχείρησης και του πραγματικού ή των πραγματικών δικαιούχων της επιχείρησης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημεία 5 και 6·

   δ) τα στοιχεία ταυτοποίησης των άλλων κρατών μελών, εάν υπάρχουν, τα οποία ενδέχεται να αφορά η υποβολή στοιχείων της επιχείρησης·

   ε) τα στοιχεία ταυτοποίησης οποιουδήποτε προσώπου στα άλλα κράτη μέλη το οποίο ενδέχεται να επηρεάζεται από την υποβολή στοιχείων της επιχείρησης·

   στ) τη δήλωση της επιχείρησης, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1·

   ζ) σύνοψη των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η επιχείρηση σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από την αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους, σύμφωνα με την παράγραφο 2, περιλαμβάνουν επίσης τα ακόλουθα:

η) την πιστοποίηση από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους ότι η επιχείρηση έχει ανατρέψει το τεκμήριο σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας [Υπηρεσία Εκδόσεων] ή ότι η επιχείρηση απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 10 της εν λόγω οδηγίας·

θ) σύνοψη των πρόσθετων αποδεικτικών στοιχείων που θεωρούνται σημαντικά από την αρμόδια αρχή για τη χορήγηση της πιστοποίησης ότι το τεκμήριο έχει ανατραπεί σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας [Υπηρεσία Εκδόσεων] ή ότι η επιχείρηση απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 10 της εν λόγω οδηγίας.

6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από την αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους, σύμφωνα με την παράγραφο 3, περιλαμβάνουν επίσης την έκθεση ελέγχου, σε περίπτωση που η εν λόγω έκθεση εκδίδεται από την αρμόδια αρχή.

7. Για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών που αναφέρονται στις παραγράφους 4, 5 και 6, η Επιτροπή εγκρίνει, με εκτελεστικές πράξεις, τις πρακτικές ρυθμίσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 6 του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την τυποποίηση της κοινοποίησης των πληροφοριών που αναφέρονται στις παραγράφους 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 26 παράγραφος 2.

8. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 έως 5 του παρόντος άρθρου, ως "επιχείρηση" νοείται η επιχείρηση όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 1 της οδηγίας [Υπηρεσία Εκδόσεων].

9. Οι πληροφορίες που υποβάλλονται σε επεξεργασία διατηρούνται για πέντε έτη και, σε κάθε περίπτωση, για χρονικό διάστημα το οποίο δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας.

10. Οι αρμόδιες αρχές κάθε κράτους μέλους θεωρούνται υπεύθυνοι επεξεργασίας των δεδομένων και η Επιτροπή θεωρείται εκτελούσα την επεξεργασία.

11. Σε περίπτωση άνευ αδείας κοινολόγησης των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχεία α) έως στ), τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να αναστείλουν, ως μέτρο μετριασμού, τις ανταλλαγές πληροφοριών δυνάμει της παρούσας οδηγίας με το κράτος μέλος στο οποίο συνέβη η άνευ αδείας κοινολόγηση.»·

(3) στο άρθρο 20, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Η Επιτροπή εγκρίνει, με εκτελεστικές πράξεις, τυποποιημένα έντυπα, συμπεριλαμβανομένων των γλωσσικών ρυθμίσεων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και τις εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης δυνάμει του άρθρου 8α πριν από την 1η Ιανουαρίου 2017·

β) για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις δυνάμει του άρθρου 8αβ πριν από τις 30 Ιουνίου 2019·

γ) για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις επιχειρήσεις που υποχρεούνται να υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με τους δείκτες ελάχιστης υπόστασης δυνάμει του άρθρου 8αδ πριν από την 1η Ιανουαρίου 2024.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 26 παράγραφος 2.

Τα εν λόγω τυποποιημένα έντυπα περιλαμβάνουν μόνο τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 8α παράγραφος 6, στο άρθρο 8αβ παράγραφος 14 και στο άρθρο 8αδ παράγραφοι 4, 5 και 6 για την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και τα άλλα σχετικά πεδία που συνδέονται με αυτά τα στοιχεία και απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 8α, του άρθρου 8αβ και του άρθρου 8αγ αντίστοιχα.

Οι γλωσσικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να κοινοποιούν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8α, στο άρθρο 8αβ και στο άρθρο 8αδ σε οποιαδήποτε από τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης. Ωστόσο, οι εν λόγω γλωσσικές ρυθμίσεις είναι δυνατό να προβλέπουν ότι τα βασικά στοιχεία αυτών των πληροφοριών αποστέλλονται επίσης και σε άλλη επίσημη γλώσσα της Ένωσης.»·

(4) στο άρθρο 21, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Η Επιτροπή, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017, εξασφαλίζει την ανάπτυξη και την υλικοτεχνική υποστήριξη ασφαλούς κεντρικού ευρετηρίου για τα κράτη μέλη, το οποίο θα αφορά τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, και στο οποίο θα καταγράφονται οι προς κοινοποίηση πληροφορίες στο πλαίσιο του άρθρου 8α παράγραφοι 1 και 2, ώστε να πραγματοποιείται η προβλεπόμενη στις εν λόγω παραγράφους αυτόματη ανταλλαγή.

Η Επιτροπή, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019, εξασφαλίζει την ανάπτυξη και την υλικοτεχνική υποστήριξη ασφαλούς κεντρικού ευρετηρίου για τα κράτη μέλη, το οποίο θα αφορά τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, και στο οποίο θα καταγράφονται οι προς κοινοποίηση πληροφορίες στο πλαίσιο του άρθρου 8αβ παράγραφοι 13, 14 και 16, ώστε να πραγματοποιείται η προβλεπόμενη στις εν λόγω παραγράφους αυτόματη ανταλλαγή.

Η Επιτροπή, έως τις 30 Ιουνίου 2024, εξασφαλίζει την ανάπτυξη και την υλικοτεχνική υποστήριξη ασφαλούς κεντρικού ευρετηρίου για τα κράτη μέλη, το οποίο θα αφορά τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, και στο οποίο θα καταγράφονται οι προς κοινοποίηση πληροφορίες στο πλαίσιο του άρθρου 8αδ παράγραφοι 1, 2 και 3, ώστε να πραγματοποιείται η προβλεπόμενη στις εν λόγω παραγράφους αυτόματη ανταλλαγή.

Οι αρμόδιες αρχές όλων των κρατών μελών έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που καταγράφονται στο εν λόγω ευρετήριο. Η Επιτροπή έχει επίσης πρόσβαση στις πληροφορίες που καταγράφονται στο ευρετήριο, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 8α παράγραφος 8 και του άρθρου 8αβ παράγραφος 17 αντιστοίχως. Η Επιτροπή εγκρίνει, με εκτελεστικές πράξεις, τις αναγκαίες πρακτικές ρυθμίσεις για την εφαρμογή του πρώτου, του δεύτερου και του τρίτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου. Οι εν λόγω

εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 26 παράγραφος 2.

Έως ότου τεθεί σε λειτουργία το ανωτέρω ασφαλές κεντρικό ευρετήριο, η αυτόματη ανταλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 8α παράγραφοι 1 και 2, στο άρθρο 8αβ παράγραφοι 13, 14 και 16 και στο άρθρο 8αδ παράγραφοι 1, 2 και 3 διενεργείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τις ισχύουσες πρακτικές ρυθμίσεις.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V
ΕΠΙΒΟΛΗ

Άρθρο 14
Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επισύρουν οι παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που εκδίδονται κατ° εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω κυρώσεις περιλαμβάνουν διοικητική χρηματική κύρωση ύψους τουλάχιστον 5 % του κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά το σχετικό φορολογικό έτος, εάν η επιχείρηση που υποχρεούται να υποβάλει στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 6 δεν συμμορφωθεί με την εν λόγω απαίτηση για ένα φορολογικό έτος εντός της τασσόμενης προθεσμίας ή εάν υποβάλει ψευδή δήλωση στη φορολογική δήλωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7.

Άρθρο 15
Αίτημα διενέργειας φορολογικών ελέγχων

Όταν η αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους έχει λόγους να πιστεύει ότι μια επιχείρηση που έχει τη φορολογική κατοικία της σε άλλο κράτος μέλος δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της βάσει της παρούσας οδηγίας, το πρώτο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από την αρμόδια αρχή του έτερου κράτους μέλους να προβεί σε φορολογικό έλεγχο της επιχείρησης.

Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα κινεί τη διαδικασία αυτή εντός ενός μηνός από την ημερομηνία λήψης του αιτήματος και διενεργεί τον φορολογικό έλεγχο, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τους φορολογικούς ελέγχους στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα.

Η αρμόδια αρχή που διενήργησε τον φορολογικό έλεγχο παρέχει ενημέρωση σχετικά με το αποτέλεσμα του εν λόγω ελέγχου στην αρμόδια αρχή του αιτούντος κράτους μέλους το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός ενός μηνός από τη γνωστοποίηση του αποτελέσματος του φορολογικού ελέγχου.

Άρθρο 16
Παρακολούθηση

1. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν για κάθε φορολογικό έτος στην Επιτροπή τις ακόλουθες πληροφορίες:

   α) τον αριθμό των επιχειρήσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 παράγραφος 1·

β) τον αριθμό των επιχειρήσεων που υπέβαλαν στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 7·

γ) τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 14, λόγω μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας·

δ) τον αριθμό των επιχειρήσεων για τις οποίες τεκμαίρεται ότι δεν έχουν ελάχιστη υπόσταση, σύμφωνα με το άρθρο 8, και τον αριθμό των επιχειρήσεων που ανέτρεψαν το εν λόγω τεκμήριο σύμφωνα με το άρθρο 9·

ε) τον αριθμό των επιχειρήσεων που απαλλάσσονται από τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας σύμφωνα με το άρθρο 10·

στ) τον αριθμό των ελέγχων σε επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 παράγραφος 1·

ζ) τον αριθμό των περιπτώσεων στις οποίες μια επιχείρηση για την οποία τεκμαίρεται ότι έχει ελάχιστη υπόσταση διαπιστώθηκε ότι δεν ασκούσε ουσιαστική δραστηριότητα, ιδίως μετά από έλεγχο·

η) τον αριθμό των αιτημάτων ανταλλαγής πληροφοριών που υποβλήθηκαν και τον αριθμό των αιτημάτων που ελήφθησαν·

θ) τον αριθμό των αιτημάτων διενέργειας φορολογικών ελέγχων που υποβλήθηκαν και τον αριθμό των αιτημάτων που ελήφθησαν.

Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή κάθε άλλη πληροφορία που είναι απαραίτητη για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε εξαμηνιαία βάση έως τις 31 Δεκεμβρίου του φορολογικού έτους που έπεται της λήξης της εξαμηνιαίας περιόδου.

Άρθρο 17
Υποβολή εκθέσεων

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

2. Κατά τη σύνταξη της έκθεσης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις πληροφορίες που κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 15.

3. Η Επιτροπή δημοσιεύει την έκθεση στον ιστότοπό της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18
Μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο στις [30 Ιουνίου 2023], τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από [την 1η Ιανουαρίου 2024].

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

1. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 19
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 20
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

UNSHELL

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Φορολογική πολιτική.

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

X νέα δράση

☐ νέα δράση μετά από πιλοτικό έργο / προπαρασκευαστική ενέργεια[1]

☐ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☐ συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

Με την πρόταση επιδιώκεται η μείωση της απώλειας φορολογικών εσόδων που συνδέεται με τη φοροαποφυγή και τη φοροδιαφυγή λόγω της χρησιμοποίησης εικονικών οντοτήτων στην ΕΕ. Επιπλέον, η πρόταση θα δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να περιγράψουν με ακρίβεια και να προσδιορίσουν ποσοτικώς την έκταση των καταχρηστικών φορολογικών πρακτικών των εικονικών οντοτήτων στην ΕΕ. Τέλος, η πρόταση θα αποθαρρύνει περαιτέρω τη δημιουργία εικονικών οντοτήτων στην ΕΕ.

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

Ειδικοί στόχοι

1) Προσδιορισμός εικονικών οντοτήτων στην ΕΕ που ενέχουν κίνδυνο καταχρηστικών φορολογικών πρακτικών με τη χρήση αντικειμενικών κριτηρίων υπόστασης. Αφού προσδιοριστεί ότι μια εικονική οντότητα ενέχει κίνδυνο καταχρηστικών φορολογικών πρακτικών, η πρόταση θα καθορίζει σαφείς, προκαθορισμένες, κοινές φορολογικές συνέπειες σε ολόκληρη την ΕΕ για την πρόληψη απωλειών φορολογικών εσόδων.

2) Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους πληροφορίες προκειμένου να είναι σε θέση να εντοπίζουν εικονικές οντότητες που έχουν την κατοικία τους/είναι εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη, ώστε να μπορούν να αποτρέπουν διασυνοριακές καταχρηστικές φορολογικές πρακτικές, για παράδειγμα αρνούμενες να χορηγήσουν οφέλη που απορρέουν από φορολογικές συμβάσεις και αφορούν την παρακράτηση φόρων.

3) Σκοπός της πρότασης είναι να αποθαρρύνει καταρχάς τη χρησιμοποίηση παρόχων υπηρεσιών καταπιστευτικής διαχείρισης και εταιρικών υπηρεσιών για τη δημιουργία εικονικών οντοτήτων στην ΕΕ. Τα κριτήρια υπόστασης που

[1] Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

προσδιορίζονται στο σημείο 1 ανωτέρω έχουν σχεδιαστεί για την αντιμετώπιση των ίδιων των υπηρεσιών που προσφέρουν οι πάροχοι υπηρεσιών καταπιστευτικής διαχείρισης και εταιρικών υπηρεσιών, όπως η δημιουργία ταχυδρομικών διευθύνσεων, σε εικονικές οντότητες.

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Οι στοχευόμενες οντότητες θα πρέπει να υποβάλλουν στις φορολογικές διοικήσεις στοιχεία σχετικά με το αν πληρούν ή όχι τους δείκτες υπόστασης. Για τις οντότητες που δεν πληρούν τους εν λόγω δείκτες θα υπάρχουν φορολογικές συνέπειες.

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Στόχοι	Δείκτες	Εργαλεία μέτρησης / πηγές δεδομένων
Η χρήση κοινών κριτηρίων υπόστασης για τον προσδιορισμό εικονικών οντοτήτων με σκοπό την πρόληψη της απώλειας φορολογικών εσόδων λόγω φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής.	Πρόσθετα φορολογικά έσοδα που εξασφαλίστηκαν χάρη στην πρωτοβουλία για την αποτροπή των εικονικών οντοτήτων από την αποκόμιση φορολογικού οφέλους σε εθνικό ή διασυνοριακό επίπεδο.	Ετήσια αξιολόγηση της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών (πηγή: φορολογικές διοικήσεις των κρατών μελών)
Παροχή πληροφοριών στα κράτη μέλη για τον εντοπισμό εικονικών οντοτήτων που χρησιμοποιούνται για την άσκηση καταχρηστικών φορολογικών πρακτικών.	Αριθμός ανταλλαγών στοιχείων σχετικά με εικονικές οντότητες που πραγματοποιήθηκαν και δραστηριότητες συμμόρφωσης των κρατών μελών.	Τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν στην Επιτροπή, σε ετήσια βάση, στοιχεία για τους σκοπούς της παρακολούθησης (πηγή: φορολογικές διοικήσεις των κρατών μελών)
Αποτρεπτικό αποτέλεσμα όσον αφορά τη δημιουργία εικονικών οντοτήτων στην ΕΕ από τους παρόχους υπηρεσιών καταπιστευτικής διαχείρισης και εταιρικών υπηρεσιών στην ΕΕ.	Ποιοτική αξιολόγηση από τα κράτη μέλη όσον αφορά τις επιπτώσεις της πρωτοβουλίας στην αποτροπή των παρόχων υπηρεσιών καταπιστευτικής διαχείρισης και εταιρικών υπηρεσιών από την προσφορά	Ετήσια αξιολόγηση της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών (πηγή: φορολογικές διοικήσεις των κρατών μελών)

	υπηρεσιών για τη σύσταση εικονικών οντοτήτων.	

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Οι νομικές οντότητες και τα νομικά μορφώματα που υποχρεούνται να υποβάλλουν στοιχεία βάσει της πρότασης θα προβαίνουν σε αυτοαξιολόγηση χρησιμοποιώντας το κριτήριο της υπόστασης προκειμένου να διαπιστώσουν αν ενέχουν κίνδυνο καταχρηστικών φορολογικών πρακτικών. Οι πληροφορίες σχετικά με τις οντότητες και τα μορφώματα που απαιτούνται για τη διενέργεια αυτοαξιολόγησης σε ένα κράτος μέλος θα κοινοποιούνται αυτομάτως στις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, οι αρμόδιες αρχές θα έχουν την υποχρέωση να καταχωρίζουν τις γνωστοποιημένες πληροφορίες σε κεντρικό ευρετήριο, στο οποίο θα έχουν πρόσβαση όλα τα κράτη μέλη. Στην Επιτροπή θα επιτραπεί περιορισμένη πρόσβαση στο ευρετήριο με γνώμονα τη διασφάλιση της επαρκούς ενημέρωσής της, ώστε να έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί τη λειτουργία της οδηγίας. Στην πρόταση θα αξιοποιηθούν οι πρακτικές ρυθμίσεις που ισχύουν επί του παρόντος στο πλαίσιο της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της άμεσης φορολογίας (οδηγία DAC).

Όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα από τη δημιουργία άλλων κεντρικών ευρετηρίων για σκοπούς ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών, όπως η οδηγία DAC 3 και η οδηγία DAC 6, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα χρειαστούν τουλάχιστον 18 μήνες από την έγκριση της πρότασης για να μπορέσουν να θέσουν σε εφαρμογή τα συστήματα που θα επιτρέπουν την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών. Η περίοδος σταδιακής εφαρμογής αναμένεται να αρχίσει από τον Ιανουάριο του 2024.

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Η πρόταση δεν επιδιώκει να αντικαταστήσει τους υφιστάμενους εθνικούς και διεθνείς κανόνες για την καταπολέμηση των καταχρηστικών φορολογικών πρακτικών των εικονικών οντοτήτων στην ΕΕ. Αντ' αυτού, η πρόταση αποσκοπεί στην ενίσχυση και τη συμπλήρωση των υφιστάμενων μέτρων, με την παροχή αντικειμενικών κριτηρίων υπόστασης για την αποτροπή καταχρηστικών φορολογικών πρακτικών σε διασυνοριακό πλαίσιο. Η ύπαρξη ενιαίων κανόνων θα διασφαλίσει τη συνοχή των απαιτήσεων υπόστασης για φορολογικούς σκοπούς στην ΕΕ καθώς και των αντιμέτρων που πρέπει να εφαρμόζονται, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών συνεπειών και των κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Για τις εταιρείες ομίλων σε ολόκληρη την ΕΕ θα υπάρξουν οικονομίες κλίμακας, δεδομένου ότι θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο ένα σύνολο κανόνων υπόστασης. Αυτό θα διασφαλίσει με τη σειρά του ισότιμους όρους ανταγωνισμού και θεμιτό ανταγωνισμό για τις επιχειρήσεις στην ΕΕ.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Η πρωτοβουλία αποτελεί νέο μηχανισμό. Η προτιμώμενη επιλογή στην εκτίμηση των επιπτώσεων βασίζεται στην προσέγγιση που ακολουθεί η ΕΕ κατά την αξιολόγηση της υπόστασης σε σχετικές τρίτες χώρες στο πλαίσιο της διαδικασίας που έχει ως αποτέλεσμα την κατάρτιση και επικαιροποίηση του ενωσιακού καταλόγου μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας. Αποσκοπεί στην αναπαραγωγή ορισμένων από τα χαρακτηριστικά αυτής της διαδικασίας.

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη φορολογία των επιχειρήσεων για τον 21ο αιώνα, η Επιτροπή δεσμεύθηκε να καταθέσει νομοθετική πρόταση που θα καθορίζει ενωσιακούς κανόνες για την εξουδετέρωση της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς έως το τέλος του 2021. Η πρόταση θα χρησιμοποιήσει τις διαδικασίες, τις ρυθμίσεις και τα εργαλεία ΤΠ που έχουν ήδη θεσπιστεί ή βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης στο πλαίσιο της οδηγίας DAC.

1.5.5. Αξιολόγηση των διαφόρων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Οι δαπάνες υλοποίησης της πρωτοβουλίας θα χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ όσον αφορά μόνο τα κεντρικά στοιχεία του συστήματος αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών. Κατά τα άλλα, εναπόκειται στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τα προβλεπόμενα μέτρα.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

☐ **περιορισμένη διάρκεια**

– ☐ με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE

– ☐ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις πληρωμών.

X απεριόριστη διάρκεια

– Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,

– και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης[2]

X Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

– **X** από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης

– ☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ **Επιμερισμένη διαχείριση** με τα κράτη μέλη

☐ **Έμμεση διαχείριση** με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

– ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει

– ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)

– ☐ στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

– ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού

– ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου

– ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις

– ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις

– ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη

Παρατηρήσεις

Η παρούσα πρόταση βασίζεται στο υφιστάμενο πλαίσιο και στα υφιστάμενα συστήματα αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών με τη χρήση κεντρικού ευρετηρίου για τις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις (DAC 3) και τις δηλωτέες διασυνοριακές φορολογικές ρυθμίσεις (DAC 6) που αναπτύχθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 21 της οδηγίας 2011/16/ΕΕ στο πλαίσιο των εν λόγω προηγούμενων τροποποιήσεων της οδηγίας DAC. Η Επιτροπή, σε

[2] Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

συνεργασία με τα κράτη μέλη, επεξεργάζεται τυποποιημένα έντυπα και μορφότυπους για την ανταλλαγή πληροφοριών μέσω εκτελεστικών μέτρων. Όσον αφορά το δίκτυο CCN, το οποίο θα εξασφαλίζει τη δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη του εν λόγω δικτύου και τα κράτη μέλη θα αναλάβουν να αναπτύξουν την κατάλληλη εγχώρια υποδομή που θα καθιστά δυνατή την ανταλλαγή πληροφοριών μέσω του δικτύου CCN.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει τη θέσπιση μηχανισμών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της λειτουργίας της παρέμβασης καθώς και για την αξιολόγησή της σε σχέση με τους κύριους στόχους πολιτικής. Δεδομένου ότι η πρωτοβουλία «Unshell» συνεπάγεται τροποποίηση της οδηγίας DAC, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν σύμφωνα με τα άλλα στοιχεία της διοικητικής συνεργασίας.

Τα κράτη μέλη θα υποβάλλουν σε ετήσια βάση στην Επιτροπή στοιχεία για τις πληροφορίες που περιγράφονται στον πίνακα ανωτέρω σχετικά με τους δείκτες επιδόσεων που θα χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με την πρόταση.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία παρακολούθησης, η Επιτροπή θα επανεξετάσει το πεδίο εφαρμογής της παρέμβασης προκειμένου να διερευνήσει τη δυνατότητα επέκτασής της σε πρόσθετους τομείς και/ή αναθεώρησης ορισμένων χαρακτηριστικών της.

Μετά την παρέλευση πέντε ετών από την έναρξη εφαρμογής της πρότασης θα διενεργηθεί αξιολόγηση, η οποία θα δώσει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να αξιολογήσει τα αποτελέσματα της πολιτικής σε σχέση με τους στόχους της και τις συνολικές επιπτώσεις στα φορολογικά έσοδα, τις επιχειρήσεις και την εσωτερική αγορά.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Η υλοποίηση της πρωτοβουλίας θα βασίζεται στις αρμόδιες αρχές (φορολογικές διοικήσεις) των κρατών μελών. Οι αρμόδιες αρχές θα είναι υπεύθυνες για τη χρηματοδότηση των δικών τους εθνικών συστημάτων και των αναγκαίων προσαρμογών για τις ανταλλαγές που πρέπει να πραγματοποιούνται με το κεντρικό ευρετήριο, το οποίο θα δημιουργηθεί για τους σκοπούς της πρότασης.

Η Επιτροπή θα δημιουργήσει την υποδομή, συμπεριλαμβανομένου του κεντρικού ευρετηρίου, που θα καταστήσει εφικτές τις ανταλλαγές που πρέπει να πραγματοποιούνται μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τον προσδιορισμό των εικονικών οντοτήτων. Έχουν δημιουργηθεί συστήματα ΤΠ για την οδηγία DAC, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την παρούσα πρωτοβουλία. Η Επιτροπή θα χρηματοδοτήσει τα συστήματα που απαιτούνται για την πραγματοποίηση των ανταλλαγών, συμπεριλαμβανομένου του κεντρικού ευρετηρίου, το οποίο θα υπόκειται στα κύρια στοιχεία ελέγχου που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις, την τεχνική επαλήθευση των συμβάσεων, την εκ των προτέρων επαλήθευση δεσμεύσεων και την εκ των προτέρων επαλήθευση πληρωμών.

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Η προτεινόμενη παρέμβαση θα βασίζεται σε ένα σύστημα δήλωσης, το οποίο ενέχει τον κίνδυνο μη δήλωσης ή ψευδούς δήλωσης από νομικές οντότητες και νομικά μορφώματα που υποχρεούνται να προβαίνουν σε αυτοαξιολόγηση με βάση τα κριτήρια υπόστασης της πρότασης. Τα κράτη μέλη θα υποχρεούνται να ελέγχουν τις εν λόγω αυτοαξιολογήσεις και να υποβάλλουν στην Επιτροπή σε ετήσια βάση στατιστικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των οντοτήτων που έχουν υποβληθεί σε έλεγχο και των κυρώσεων λόγω μη συμμόρφωσης.

Για την αντιμετώπιση του κινδύνου μη συμμόρφωσης των νομικών οντοτήτων και μορφωμάτων, η πρόταση περιλαμβάνει πλαίσιο επιβολής κυρώσεων. Οι εθνικές φορολογικές αρχές θα είναι υπεύθυνες για την επιβολή κυρώσεων και γενικότερα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την πρωτοβουλία «Unshell». Οι κυρώσεις καθορίζονται σε επαρκώς υψηλό επίπεδο ώστε να λειτουργούν αποτρεπτικά. Επιπλέον, οι εθνικές φορολογικές διοικήσεις θα έχουν τη δυνατότητα να διενεργούν ελέγχους για τον εντοπισμό και την αποτροπή περιπτώσεων μη συμμόρφωσης.

Για την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής της πρότασης, η Επιτροπή θα έχει περιορισμένη πρόσβαση στο κεντρικό ευρετήριο όπου τα κράτη μέλη θα ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την υποβολή στοιχείων των οντοτήτων και των μορφωμάτων βάσει της πρότασης.

Τα κύρια στοιχεία της στρατηγικής ελέγχου είναι τα ακόλουθα:

Δημόσιες συμβάσεις

Οι διαδικασίες ελέγχου για την ανάθεση συμβάσεων που προσδιορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό: κάθε σύμβαση συνάπτεται με την εφαρμογή της καθιερωμένης διαδικασίας επαλήθευσης από τις υπηρεσίες της Επιτροπής για την πληρωμή, λαμβανομένων υπόψη των συμβατικών υποχρεώσεων και της χρηστής δημοσιονομικής και γενικής διαχείρισης. Προβλέπονται μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης (έλεγχοι, εκθέσεις κ.λπ.) σε όλες τις συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται μεταξύ της Επιτροπής και των δικαιούχων. Συντάσσεται λεπτομερής συγγραφή των υποχρεώσεων, η οποία αποτελεί τη βάση κάθε συγκεκριμένης σύμβασης Η διαδικασία αποδοχής εφαρμόζει αυστηρά τη μέθοδο ΤΕΜΡΟ της ΓΔ TAXUD: τα παραδοτέα εξετάζονται, τροποποιούνται, εφόσον απαιτείται, και τελικά γίνονται ρητώς αποδεκτά (ή απορρίπτονται). Κανένα τιμολόγιο δεν πληρώνεται χωρίς «επιστολή αποδοχής».

Τεχνική επαλήθευση της ανάθεσης συμβάσεων

Η ΓΔ TAXUD διενεργεί ελέγχους των παραδοτέων και επιβλέπει τις εργασίες και τις υπηρεσίες που εκτελούνται από αναδόχους. Διενεργεί επίσης ελέγχους ποιότητας και ασφάλειας στους αναδόχους σε τακτική βάση. Οι έλεγχοι ποιότητας επαληθεύουν τη συμμόρφωση των πραγματικών διεργασιών των αναδόχων προς τους κανόνες και τις διαδικασίες που καθορίζονται στα σχέδια ποιότητας που υπέβαλαν. Οι έλεγχοι ασφάλειας επικεντρώνονται στις συγκεκριμένες διεργασίες, διαδικασίες και οργάνωση.

Επιπλέον των ως άνω ελέγχων, η ΓΔ TAXUD διενεργεί τους παραδοσιακούς οικονομικούς ελέγχους:

Εκ των προτέρων επαλήθευση δεσμεύσεων

Όλες οι δεσμεύσεις στη ΓΔ TAXUD επαληθεύονται από τον προϊστάμενο της διοικητικής μονάδας Οικονομικών και Ανθρωπίνων Πόρων. Επομένως, το 100 % των δεσμευμένων ποσών καλύπτεται από την εκ των προτέρων επαλήθευση. Αυτή η διαδικασία διασφαλίζει σε υψηλό επίπεδο την νομιμότητα και κανονικότητα των συναλλαγών.

Εκ των προτέρων επαλήθευση πληρωμών

Το 100 % των πληρωμών επαληθεύεται εκ των προτέρων. Επιπλέον, τουλάχιστον μία πληρωμή (από όλες τις κατηγορίες δαπανών) εβδομαδιαίως επιλέγεται τυχαία για πρόσθετη εκ των προτέρων επαλήθευση, η οποία διενεργείται από τον προϊστάμενο της διοικητικής μονάδας Οικονομικών και Ανθρωπίνων Πόρων. Δεν υφίσταται στόχος σχετικά με την κάλυψη, καθώς ο σκοπός αυτής της επαλήθευσης είναι ο «τυχαίος» έλεγχος πληρωμών προκειμένου να επαληθευθεί ότι όλες οι πληρωμές έγιναν σύμφωνα με τις απαιτήσεις. Οι λοιπές πληρωμές διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες σε ημερήσια βάση.

Δηλώσεις των δευτερευόντων διατακτών

Όλοι οι δευτερεύοντες διατάκτες υπογράφουν δηλώσεις για τη στήριξη της Ετήσιας Έκθεσης Δραστηριοτήτων για το εκάστοτε έτος. Αυτές οι δηλώσεις καλύπτουν τις εργασίες στο πλαίσιο του προγράμματος. Οι δευτερεύοντες διατάκτες δηλώνουν ότι οι εργασίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής οικονομικής διαχείρισης, ότι τα συστήματα που εφαρμόζονται για τη διαχείριση και τον έλεγχο παρείχαν επαρκή διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των συναλλαγών, ότι οι κίνδυνοι που συνδέονται με αυτές τις εργασίες έχουν προσδιοριστεί και αναφερθεί δεόντως και ότι εφαρμόστηκαν ενέργειες μετριασμού.

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Οι έλεγχοι που έχουν θεσπισθεί επιτρέπουν στη ΓΔ TAXUD να εξασφαλίζει επαρκή βεβαιότητα σχετικά με την ποιότητα και την κανονικότητα των δαπανών και να μειώνει τον κίνδυνο μη συμμόρφωσης. Τα ανωτέρω μέτρα της στρατηγικής ελέγχου μειώνουν τους δυνητικούς κινδύνους κάτω από τον στόχο του 2 % και εκτείνονται σε όλους τους δικαιούχους. Τυχόν πρόσθετα μέτρα για περαιτέρω μείωση των κινδύνων θα έχουν ως αποτέλεσμα δυσανάλογα υψηλό κόστος και, ως εκ τούτου, δεν προβλέπονται. Το συνολικό κόστος υλοποίησης της ως άνω στρατηγικής ελέγχου —για όλες τις δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος Fiscalis— περιορίζεται στο 1,6 % του συνόλου των πληρωμών. Αναμένεται να παραμείνει στο ίδιο ποσοστό για την πρωτοβουλία αυτή. Η στρατηγική ελέγχου του προγράμματος περιορίζει τον κίνδυνο της μη συμμόρφωσης σε ουσιαστικά μηδενικό επίπεδο και εξακολουθεί να είναι ανάλογη με τους ενεχόμενους κινδύνους.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες που περιλαμβάνουν επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1073/1999

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[3] και στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου[4], με στόχο τη διαπίστωση τυχόν απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας, συνδεόμενης με συμφωνία επιχορήγησης ή απόφαση επιχορήγησης ή με σύμβαση χρηματοδότησης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, η οποία θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

[3] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) (ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 1).

[4] Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	14.03.01	ΔΠ/ΜΔΠ[1]	χωρών ΕΖΕΣ[2]	υποψηφίων για ένταξη χωρών[3]	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
	Βελτίωση της λειτουργίας των φορολογικών συστημάτων	ΔΠ/ΜΔΜ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού, των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψηφίων για ένταξη χωρών	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
	Ά.Α.	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

[1] ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.
[2] ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.
[3] Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη της ΕΕ από τα Δυτικά Βαλκάνια.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων

– **X** Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αριθμός	14.03.01

ΓΔ: TAXUD			**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**ΣΥΝΟΛΟ**
• Επιχειρησιακές πιστώσεις									
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού 14.03.01	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	0,680	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	**1,088**
	Πληρωμές	(2α)		0,680	0,082	0,082	0,082	0,082	**1,008**
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ TAXUD	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1β+3	0,680	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	**1,088**
	Πληρωμές	=2α+2β+3		0,680	0,082	0,082	0,082	0,082	**1,008**

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	**7**	«Διοικητικές δαπάνες»

Αυτό το τμήμα θα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία πρέπει να εισαχθούν πρώτα στο παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου (παράρτημα V του εσωτερικού κανονισμού), που τηλεφορτώνεται στο DECIDE για διυπηρεσιακή διαβούλευση.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία) Τρέχουσες τιμές

		2023	2024	2025	2026	2027	**ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2021-2027**
ΓΔ: TAXUD							
• Ανθρώπινοι πόροι		0,300	0,036	0,036	0,036	0,036	**0,444**
•Λοιπές διοικητικές δαπάνες — Αποστολές		0,020	0,002	0,002	0,002	0,002	**0,028**
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ TAXUD	Πιστώσεις	0,320	0,038	0,038	0,038	0,038	**0,472**

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,320	0,038	0,038	0,038	0,038	**0,472**

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία) Τρέχουσες τιμές

		2023	2024	2025	2026	2027	**ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2021-2027**
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	**1**	**0,120**	**0,120**	**0,120**	**0,120**	**1,480**
	Πληρωμές	**0,320**	**0,718**	**0,120**	**0,120**	**0,120**	**1,398**

3.2.2. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα

– **X** Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος **2023**	Έτος **2024**	Έτος **2025**	Έτος **2026**	Έτος **2027**	Έτος **2028**	Έτος **2029**	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΤΟΜΕΑΣ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	0,300	0,036	0,036	0,036	0,036	0,036	0,036	**0,516**
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,020	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	**0,032**
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0,320	0,038	0,038	0,038	0,038	0,038	0,038	**0,548**
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7[1] του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι								
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα								
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
ΣΥΝΟΛΟ	**0,320**	**0,038**	**0,038**	**0,038**	**0,038**	**0,038**	**0,038**	**0,548**

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και οι οποίες θα συμπληρωθούν, εάν χρειαστεί, με πρόσθετα κονδύλια που ενδέχεται να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

[1] Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

3.2.2.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.

– **X** Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

		Έτος **2023**	Έτος **2024**	Έτος **2025**	Έτος **2026**	Έτος **2027**	Έτος **2028**	Σύνολο
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)								
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)		1	1	0,4	0,2	0,1	0,1	2,8
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)								
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)								
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)								
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)								
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΙΠΑ)[1]								
20 02 01 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)								
20 02 03 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)								
XX 01 xx **yy zz** [2]	— στην έδρα							
	– στις αντιπροσωπείες της ΕΕ							
01 01 01 02 (AC, END, INT – έμμεση έρευνα)								
01 01 01 12 (AC, END, INT — άμεση έρευνα)								
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)								
ΣΥΝΟΛΟ		1	1	0,4	0,2	0,1	0,1	2,8

XX είναι ο σχετικός τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, το οποίο θα συμπληρωθεί, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Προετοιμασία συνεδριάσεων και αλληλογραφία με τα κράτη μέλη, εργασίες για έντυπα, μορφότυπους ΤΠ και το κεντρικό ευρετήριο.
Εξωτερικό προσωπικό	Ά.Α.

[1] AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

[2] Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

3.2.3. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

– **X** μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).

– ☐ συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση του αδιάθετου περιθωρίου στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα του ΠΔΠ και/ή τη χρήση ειδικών μηχανισμών, όπως ορίζεται στον κανονισμό για το ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, τα αντίστοιχα ποσά και οι μηχανισμοί που προτείνεται να χρησιμοποιηθούν.

– ☐ συνεπάγεται την αναθεώρηση του ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

3.2.4. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

– ☐ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους

– ☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος **N**[1]	Έτος **N+1**	Έτος **N+2**	Έτος **N+3**	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

[1] Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

– **X** Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:

  – ☐ στους ιδίους πόρους

  – ☐ στα λοιπά έσοδα

  – Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών ☐

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας[2]						
		Έτος **N**	Έτος **N+1**	Έτος **N+2**	Έτος **N+3**	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
Άρθρο …….								

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

[2] Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.